

Svenska Downföreningens Skolenkät 2009

Revision: A, 2009-12-06

Innehåll

- Om skolenkäten 2009
- Sammanfattning
  - Val av skolform
  - Relativt bäst och sämst i grundskola
  - Relativt bäst och sämst i grundsärskola
  - Relativt bäst och sämst i träningsskola
- Svar per fråga
  - Antal/andel och kommentarer

Om skolenkäten 2009

Alla barn har rätt att gå i grundskolan, även barn med Downs Syndrom. För att erbjudas plats i särskolan krävs en utredning, och inom ramen för denna kan barn testas av en psykolog. Sett till testresultaten har de flesta barn med Downs Syndrom också rätt att gå i särskolan. Oavsett om man gör en test inför skolstart eller ej, så har föräldrarna rätt att välja grundskola för sitt barn. Barnet kan också vara inskriven i särskolan men gå i en grundskoleklass, eller vara inskriven i grundskolan men gå i en särskoleklass. Sådan integrering är ingen rättighet utan kräver att föräldrar och rektorer är överens. Rätten att välja skolform har funnits på försök sedan 1996.

Hur har Svenska Downföreningens medlemmar löst skolgången för sina barn?

Vilken skolform har de valt? Hur nöjda eller missnöjda är de med sina val? Vad upplever man som bra eller dåligt?

Svenska Downföreningens Skolenkät 2009 har besvarats av 78 familjer – en rejäl ökning sedan första enkäten 2008 då 47 familjer svarade. Inbjudan till enkäten skickades ut 18 oktober till de cirka 700 medlemmar som föreningen har mailadresser till. Svaren samlades in med hjälp av ett web-verktyg för enkäter. En påminnelse skickades ut 1 november och enkäten stängdes 5 november.

Enkäten och sammanställningen är gjord av föreningens skolgrupp. I denna sammanställning redovisas svaren med hjälp av både siffror och de personliga kommentarer som medlemmarna delat med sig av. Urvalet av kommentarer syftar till att spegla olika typer av kommentarer.

Det går förstås inte att dra några slutsatser om *alla* skolelever med Downs Syndrom utifrån detta material. Enkätsvaren berättar om utbildningsvillkoren för 78 elever. 78 familjers erfarenheter av att vara elev med Downs syndrom – det är mer än de flesta kommer i kontakt med spontant.

Val av skolform

23% av föräldrarna i enkäten har valt grundskola för sitt barn med DS och 76% har valt att skriva in sina barn i särskolan, 1% i specialskolan.

Många har börjat i grundskolan och sedan bytt till särskolan. 31% av eleverna i enkäten är/har varit inskrivna i grundskolan åtminstone ett läsår.

En stor andel av sarskoleeleverna får sin undervisning i grundskoleklass, så totalt är det 44% av skolbarnen med DS som undervisas inom grundskolan.

Nästan 30% av de föräldrar som gjort ett val av skolform till 2009 är missnöjda med den information de har fått inför valet. Mest missnöjd är man med informationen om vad *grundskola* innebär för elever med DS.

Försökslagen om föräldrars rätt att välja skolform har gällt sedan 1996, men enkätsvaren visar att flera kommuner ännu brister i implementationen av den nationella lagstiftningen på flera punkter:

- information till föräldrar
- utbildning av skolpersonal – ledning och lärare
- anpassning av resursfördelningssystemen

Bra och dåligt i grundskola

- Läsförmågan utvecklas bäst hos de barn som går i grundskolan.
- Eleverna i grundskolan har högst andel med stort utbyte av klasskamraterna enligt föräldrarnas bedömning.
- Alla barn i undersökningen har stöd i form av extra personal.
- Alla barn i undersökningen får stöd i läs och skrivträning.
- Föräldrarna i grundskolan har störst andel som är nöjda med sitt inflytande över målen (ganska nöjda eller mycket nöjda).
- Föräldrarna i grundskolan har störst andel som är bland-nöjda (både nöjda och missnöjda) med kompetensen runt barnet.
- I grundskolan saknas mest extra undervisningstid (före eller efter skoldagen / terminen), och därefter talträning, TAKK och arbetsminnesträning.
- Eleverna i grundskolan har den största andelen som antagligen inte kommer att uppnå kursplanens mål på utsatt tid.

Bra och dåligt i grundskola

- Föräldrarna i grundskolan är mest nöjda med kompetensen runt barnet.
- Läsförmågan utvecklas hos de barn som går i grundskolan.
- Alla barn i undersökningen har stöd i form av extra personal.
- Alla barn i undersökningen har stöd i form av minskad klasstorlek.
- Alla barn i undersökningen har stöd i form av anpassade rutiner.
- Föräldrarna i grundskolan har störst andel som är ganska nöjda med sitt inflytande över stödet.
- Drygt hälften av eleverna i grundskolan har stort utbyte av klasskamraterna enligt föräldrarnas bedömning.
- Mest saknas stöd i form av talträning och anpassade hjälpmedel.
- Drygt 20% av föräldrarna anser att målen för deras barn är för lågt ställda, och ingen anser att målen är för höga.

Bra och dåligt i träningskola

- Föräldrarna i träningskolan har näst störst andel som är nöjda med kompetensen runt barnet.
- Nästan alla barn i undersökningen får ADL-träning (Aktiviteter i Dagligt Liv).
- Nästan alla barn i undersökningen får stöd av Tecken som AKK.
- Nästan alla barn i undersökningen får anpassat material.
- Mest saknas stöd i form av talträning och därefter extra undervisningstid (före eller efter skoldagen / terminen).
- Träningskolan har minst andel elever med stort utbyte av klasskamraterna enligt föräldrarnas bedömning.
- Träningskolan har störst andel föräldrar som anser att målen för deras barn är för lågt ställda.
- Träningskolan visar ingen säker effekt på läsutvecklingen.

Fråga 1:

I vilken skolform och klass har ert barn gått, de olika årskurserna, till och med den som gäller idag?

- Grundskola
- Inskriven i grundskola, integrerad i särskoleklass
- Inskriven i särskola, integrerad i grundskoleklass
- Grundsärskola
- Träningsskola
- Specialskola

Skolform, klass och kursplan 2009

Skolform

		Grundskola	Särskola	Specialskola	Totalt / klasstyp:
Klasstyp	Grundskoleklass	21 %	23 %		44 %
	Särskoleklass	2 %	17 % grundsär		55 %
			36 % tränings		
Specialskoleklass			1 %	1 %	
Totalt / skolform:		23 %	76 %	1 %	100 %

För följande delgrupper redovisas svar på fråga 1-xx i rapporten:

Grundskola	16 personer - 21 %
Integrerad i G	18 personer - 23 %
Grundsär	13 personer - 17 %
Tränings	28 personer - 36 %

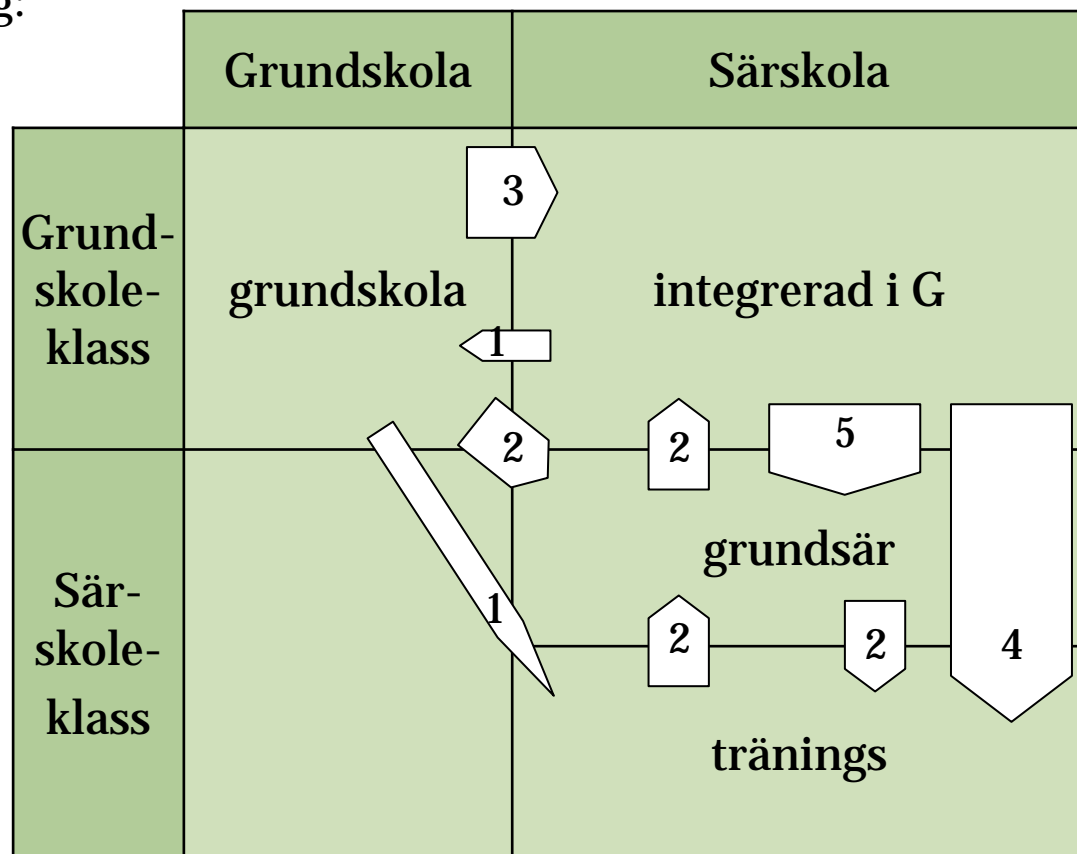
Byten mellan skolformer och klass

- Andelen elever som har varit inskrivna i grundskolan åtminstone ett år är 31% (24 st) att jämföra med andelen som är inskrivna i grundskolan just nu; 23% (18 st).
- Andelen elever som någon gång har bytt skolform och/eller klasstyp är 22% (17 st).
- Flera elever har bytt mer än en gång: antalet byten är 23 stycken, dvs i genomsnitt har bytande elever bytt 1,4 gånger:

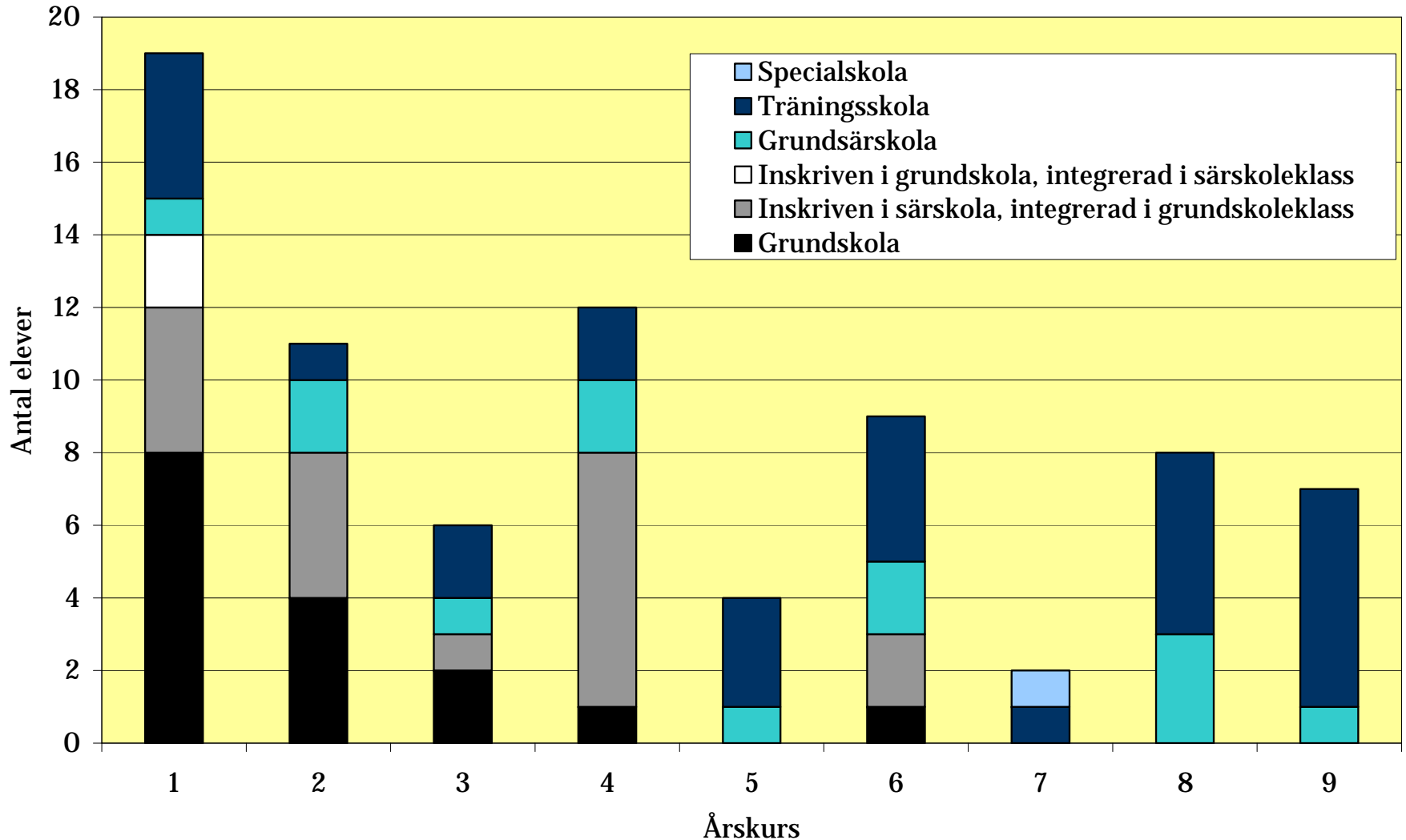
Byten

Från Grundskola till Integrerad	3
Från Grundskola till Grundsär	2
Från Grundskola till Tränings	1
Från Integrerad till Grundskola	1
Från Integrerad till Grundsär	5
Från Integrerad till Tränings	4
Från Grundsär till Integrerad	2
Från Grundsär till Specialskola	1
Från Grundsär till Tränings	2
Från Tränings till Grundsär	2

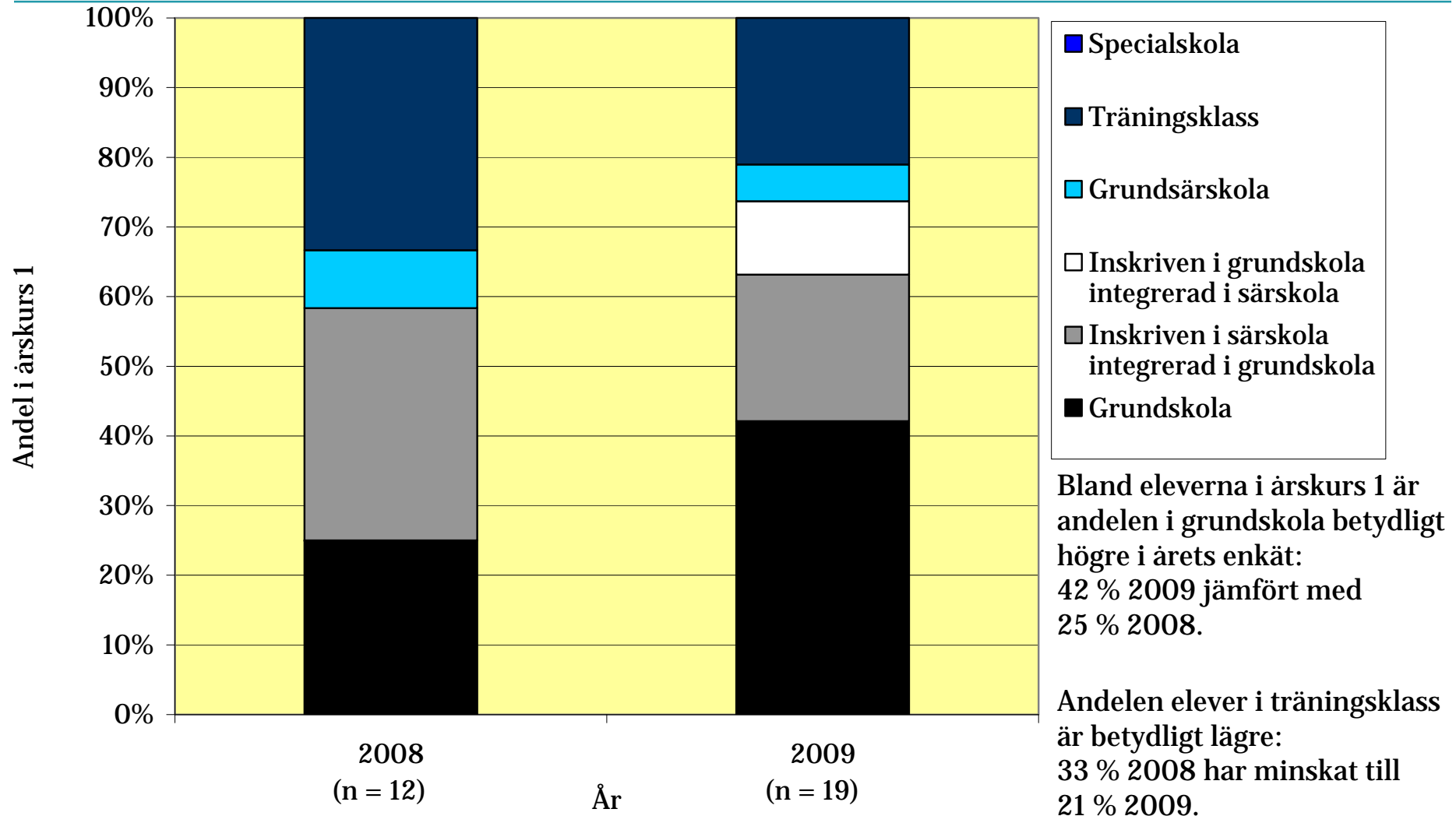
- De flesta byten har skett till år 2, 4, 6 och 8, jämnt fördelat.

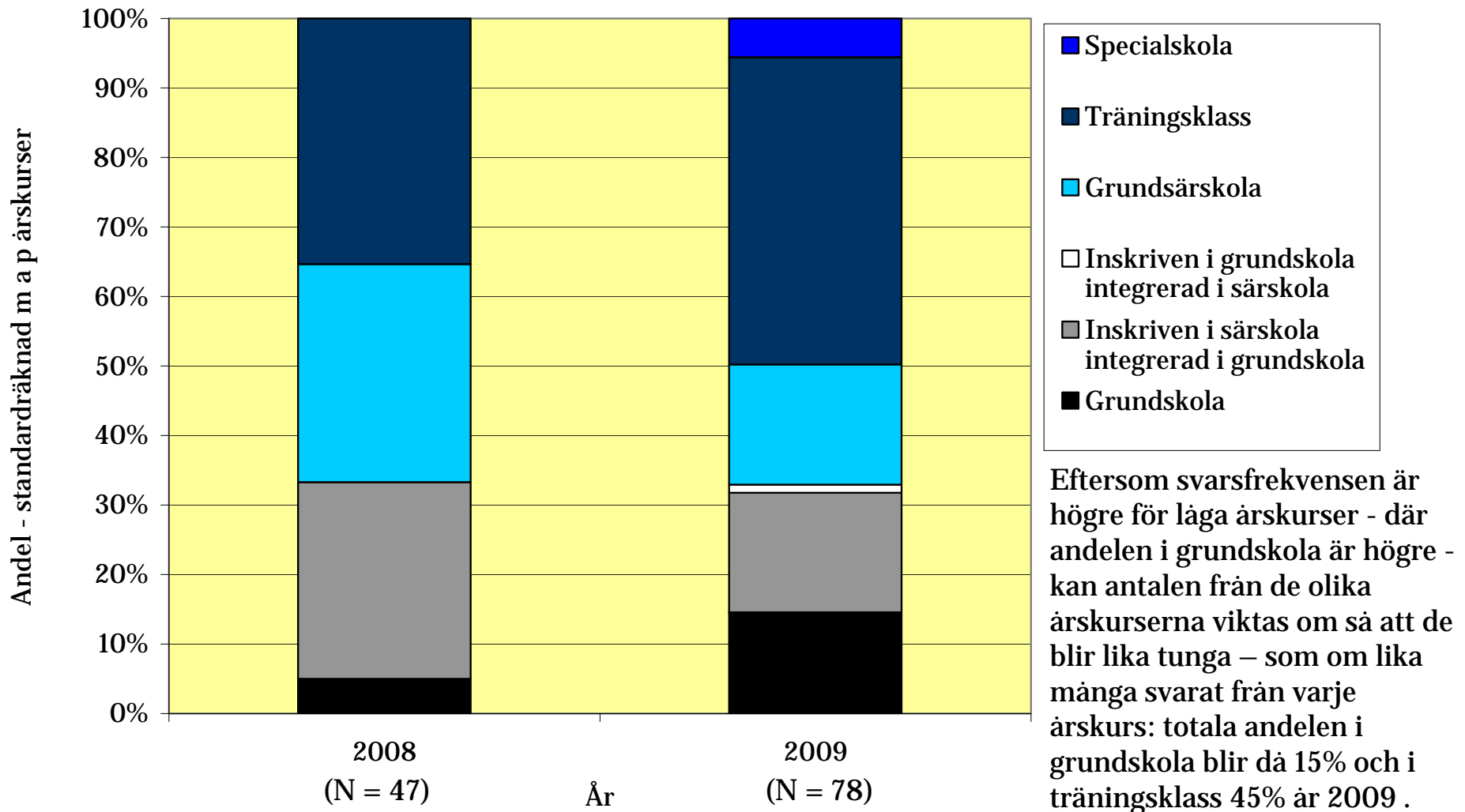
Antal per årskurs 2009

Fördelningen i årskurs 1

Fördelningen standardräknad m a p årskurs

Fråga 2:

Vilka var de viktigaste **skälen** för er att välja nuvarande skolform och klasstyp?

Skäl för grundskola

Vi upplever att vår dotter **utvecklas positivt** av att finnas i samma miljö som alla andra barn. Vi vill också att hon ska få en möjlighet att få en **riktig utbildning** så att hon har möjlighet att framöver bli en samhällsnyttig medborgare. Eftersom hon dessutom testat utanför personkretsen för särskola är det inget alternativ.

Det är en miljö där vårt barn **lär sig mest**.

Vårt barn hör hemma i vårt samhälle. Vi tycker att man gör barnet med funktionshinder annorlunda och visar att man inte **tillhör samhället** genom att exkludera i särskola.

Närhet till skola, samma skola som syskon och en uppfattning att han ska gå i samma skola som andra elever och **inte plockas undan** från det vanliga samhället.

För att få **draghjälp av sina kompisar**, få **motivation** och inte minst den sociala biten - att gå i skolan med barn i området, som han känner sedan dagistiden.

För att han ska ha **många förebilder** att ta efter. Bor på liten ort och skulle hamna i en väldigt liten klass på särskolan.

Kamrater till barnet finns här. **Betyg** kommer att delas ut i denna skolform. En skola är till för alla.

Enligt vår erfarenhet hittills, har min flicka med DS det **MYCKET** bättre på vanlig Grundskola. **Tryggare miljö**, med EN, assistent vid sin sida, större möjlighet att "ta efter" sk. normalbeteenden. Att känna gemenskap o tillhörighet var möjligheterna på Grund här, mycket bättre.

Kursplanerna, inkludering och **inflytande**.

Skäl för särskola och integration

Då vi valde inför skolstart så valde vi att skriva in henne i särskolan för att **inte bli jobbiga för tjänstemännen**, inte hamna i en situation där hon får färre timmar och mindre **kvalificerad resurs** för att vi gör, i deras ögon, felaktiga val. Att hon ska vara integrerad i "vanlig" klass är en självklarhet.

Då vi bor 300 meter från grundskolan och har 2,5 mil till särskolan har det varit prioriterat från vår sida att vår son kan **ta sig till skolan** på egen hand.

Att få vara med **andra barn** och lära av dem samt **språket**.

Vår son får jobba utifrån sin **egen takt** och kunskap.

Utveckling! Följa sin grupp från dagis till skola. Där hon känner sig **trygg** och har en plats!

Inkludering för att gå i samma skola som syskonen och ha **klasskamrater som bor i närheten**. Särskoleinskrivningen mest av **skolekonomiska skäl** (slippa diskussion om pengar eller om behov av assistent 100% under skola och fritids) samt vid behov möjlighet till **anpassad undervisning**.

Han är lindrigt/måttligt utvecklingsstörd så **särskolans plan** är rätt. Att gå i en "vanlig" skola och vanlig klass är oerhört viktigt för hans **sociala förmåga**, hans kompisgäng och utveckling.

Montessori tyckte vi passade eftersom det är en F-2 och pedagogiken är bra.

Som föräldrar fick vi signaler, genom gott samarbete, att barnet inte kunde nå upp till de **mål** som finns för vanliga skolan. **Klassen är dock liten** och samarbete med lärare/assistent god så barnet kunde fortsätta som integrerad särskoleelev.

Skäl för särskola

Litade på att bedömning av bla **skolpsykolog** var riktig, **nöjda föräldrar** med äldre barn med MD i samma klass och skola

Att sonen **ej har ett talat språk** och därför har svårt att följa med i vanlig klass. Särskolan passar honom bäst!

Vi blev **övertalade av särskolerektorn** att alla DS barn går i träningsskola. Det fanns inget annat alternativ, om vi ville ha vanlig skola fanns det **inga pengar** till resurs för vårt barn!

Vi blev inte erbjudna annat. Vi eftersökte andra skolformer men kommunen kunde inte ge vår dotter det **stöd** som behövdes.

Skolans arbetssätt (**skolformer som samverkar**) och förhållningssätt avgörande. Skolformsvalet garanterar **resursen**.

Bytte till särskola pga för lite **gemenskap** med grundskolebarnen i den åldern och för tuff miljö.

Det fanns inga alternativ. Vi ville att dottern skulle gå integrerad, men då framfördes från skolan att hon skulle tömma alla **resurser** (för barn med olika stöd) på aktuell skola.....

Att min son **utvecklas** på bästa sätt.

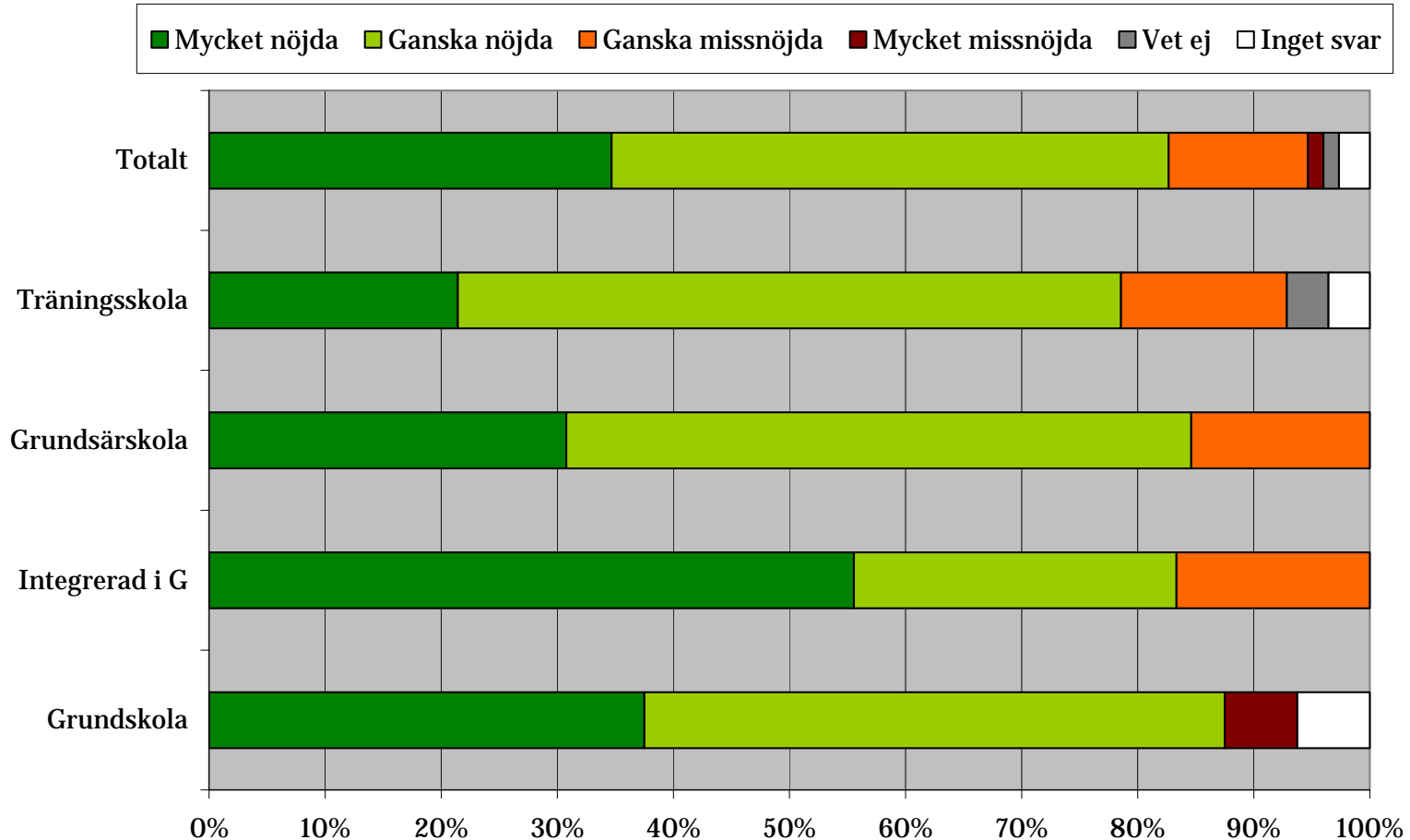
Träningsskolan har vi aldrig riktigt känt att vi valt, utan **vi blev anvisade** både skolform och skola.

Det passade mitt barn bäst. En **liten grupp med stor personaltäthet**. Den grundskola vi annars "tillhör" kunde inte ge tillfredställande insatser. De hade/har heller ingen **erfarenhet** med utvecklingsstörda barn och verkade inte vid tidpunkten ha något större intresse av att skaffa sig det, varför jag **inte ville strida** och låta mitt barn stå i skottgluggen.

Fråga 3:

Hur nöjda är ni med **ert inflytande**
över skolans mål för ert barn?

Föräldrars inflytande över mål

- Integrerade i grundskolan har störst andel Mycket Nöjda föräldrar.
- Träningskolan har minst andel Mycket nöjda föräldrar.

Missnöjd med inflytande över mål

Mycket missnöjd

Grund Skolan har överhuvudtaget inte formulerat något mål. Vi, föräldrar, har fått initiera alla möten med skolan.

Ganska Missnöjd

Integr Besparingskraven gör att vi måste "hävda vår rätt" för vår dotter att gå inkluderad. Detta har börjat i 4:an.

Känner oss överkörda av rektor.

Vi är nöjda med att barnet trivs och tillgodogör sig kunskaper, men vi är missnöjda med att skolformen i sig är föräldrad.

Vi får driva på för att målen inte ska ställas för lågt

Träning Man sätter inte relevanta mål. Man följer inte upp de färdigheter och förmågor som vår dotter besitter.

Målen borde vara mer på individnivå. Mer på kunskapsnivån. Det känns som om man daltar med barnen och känslan finns att det inte är en skola.

Anser att skolan lägger ribban för lågt när lärare talar om att: "vi ska vara glada för att han kan skriva sitt namn". Anser att vår son plus hans klasskamrat inte får chans att få utmaningar när de andra elverna har större behov utifrån sina multihandikapp.

Inget svar

Grund Det är skolans jobb att bryta ner kursplanemålen. Vi har egna jobb att sköta.

Nöjd med inflytande över mål

Mycket nöjd

	Hon har samma mål som de andra.
Grund	Väldigt bra bemötande. Lärarutbildad assistent till barnet 100% går inkluderad i "vanlig klass"
Träning	Vi har ett bra samarbete med lärarna i klassen och tycker de lyssnar på oss.

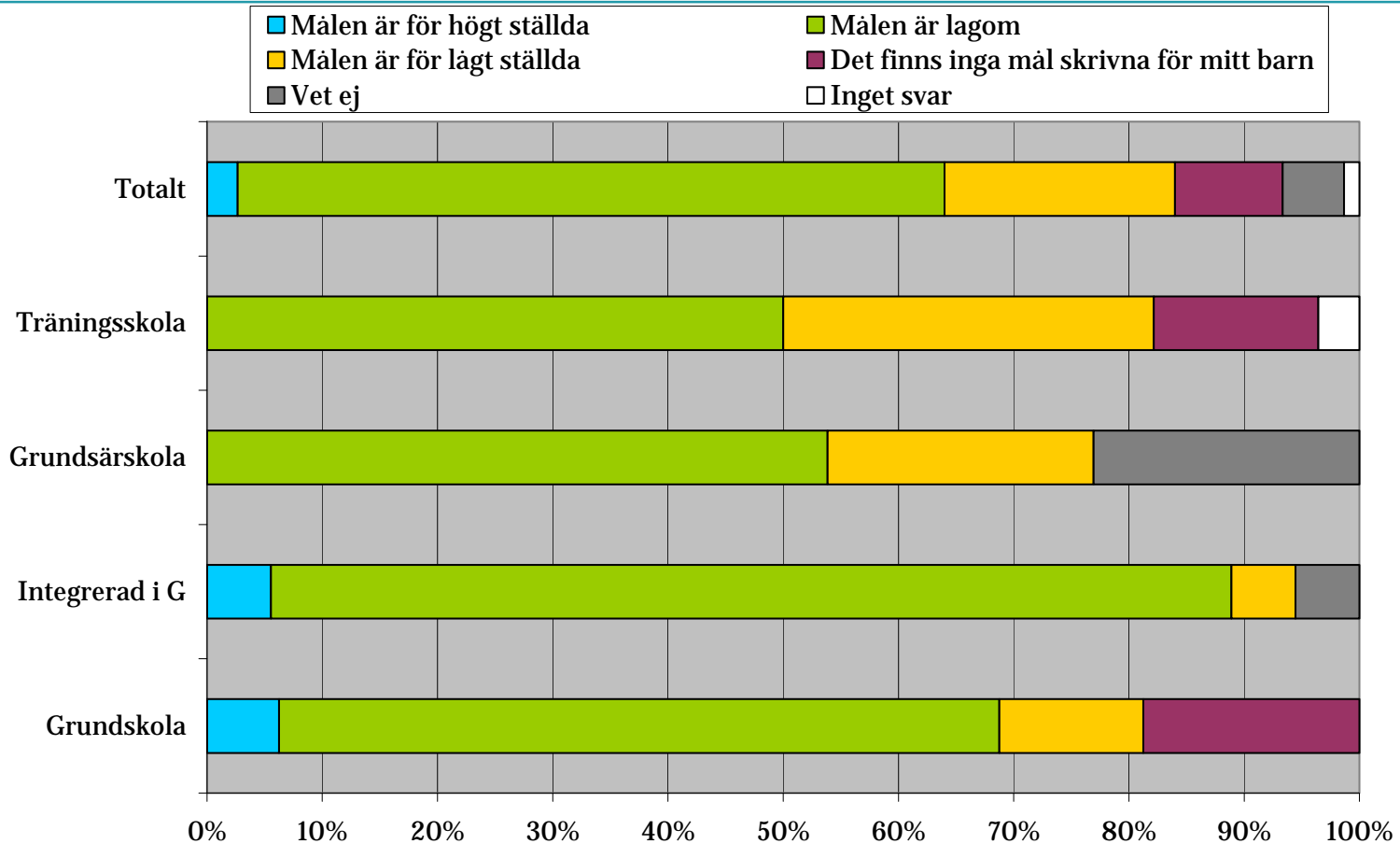
Ganska Nöjd

	[på särskolan] Varken personal, eller rektor lyssnade på mina åsikter o erfarenheter ang. min dotters behov, de var allena kunnande. Min flicka för stundvis illa. På Grund lyssnar man, förstår, vi har månatliga möten om hennes mål o arbete mm på skolan.
Grund	Det blir bättre och bättre för varje termin, personalgruppen är lyhörd men vi vet att de skulle kunna göra mer för att öka förutsättningarna att nå målen. Vi anser att personalen ofta har för låga förväntningar på vårt barns kompetens.
	Anses som en "besvärlig" förälder som är för mycket delaktig
	Vi får vara mycket delaktiga i skolan men känner ibland att det inte alltid är så effektiva träningsstunder på särskolan. Då är det ofta för att alla pedagoger ska hinna ta ut sina raster m.m och det försakas lite under den tiden.
Grund- sär	Vi har varit tvungna att vara vaksamma för att vårt barn skulle få bra pedagogik OCH en inkluderad social samvaro.
	Försöker få skolan att inse att hon ska ha målen utifrån grundsär eftersom det är de målen hon jobbar utifrån.
	Det finns en bra dokumentation och uppföljning tycker vi.
Träning	Jag vet inte mera, men jag tror att det inte är omöjligt att vårt barn får bästa utveckling

Fråga 4:

Vad anser ni om målen för ert barn i den individuella utvecklingsplanen (IUP)?

Målen i Individuell Utvecklingsplan

- 20 % av föräldrarna anser att målen är för lågt ställda, allra mest i segregerad särskola.
- I Grundskolan och i Träningskolan finns elever som saknar skrivna mål.
- Särskoleelever som är integrerade i grundskolan har störst andel föräldrar som anser att målen är lagom.

Om mål som är lagom

Grund	Det har gått lite för kort tid för att riktigt kunna utvärdera bra.
	De är lagom och om vi inte hållit med om dessa så hade vi kunnat påverka dessa (tror jag).
	Återigen svårt att veta vad som är rimligt, både hur det "ska" vara för de andra barnen och för min son. Men, jag tycker det känns vettigt. Magkänslan får användas, som vanligt.
	Är själv med och sätter målen.
	Vi har återkommande möten, med IUP-planen, samt skrivutv, språk utv o allmän kommunikation samt beteende utveckling. Jag upplever att det är A o O, med denna kontakt, mellan varandra. Man måste oxå vara med själv i daglig kontakt o ideer tillsammans med assistenten, för att allt ska fungera.
	Mycket fokus på det sociala men mera svävande angående inläring.
Integr	Frågan är hur de efterlevs.
	Skrivs i samråd med specialpedagog och undervisande lärare. Träffar dem också regelbundet som förälder.
	Detta pga våra krav
Grund-sär	Skolvärlden har problem med definitionen på mål, de använder ofta det tramsiga uttrycket "strävansmål", vilket i praktiken skulle kunna översättas med vision. De har ingen eller dålig erfarenhet att formulera mål som kan mätas eller uppnås.
Träning	Ibland kan man känna att man skulle pusha barnen mer.

Om mål som är för lågt ställda

Grund	Vi har dessutom ett Åtgärds-dok till vårt barn. IUP är endast något mer "socialt".
	Vi måste ständigt påpeka att de nog kan "höja ribban" och personalen uttrycker ofta förvåning över hur "bra det går".
Integr	Efter en halv termin ställs målen efter träningsskolans läroplan trots att barnet har kommit lika långt som jämnåriga inom vissa ämnesområden. Skolan sätter målen efter lägsta förmåga istället för högsta potential.
Grund-sär	Känns som att målen är något vi diskuterar 1-2 ggr/år men sedan läggs i en låda och sällan verkligen påverkar senare dagligt arbete... "Spel för gallerierna" som det heter...
	Målen har satts utifrån träningsskolan och jag tycker att de är för lågt ställda.
Träning	Är ett psykolog test tillräcklig grund för bedömning? Vad skulle hända om alla "normalbegåvade" barn gjorde samma test?
	Jag tror att min dotter ligger i topp bland de sina och tror att hon klarar mer än träningsskolenivå.

Om mål som är för höga / övriga

För höga

Grund	Om vi ska gå efter strävansmålen är dessa väldigt högt ställda. Vi har undanbett oss dessa mål. Vi jobbar utifrån att vårt barn ska lära sig att läsa, räkna och skriva utifrån sin förmåga och att lära sig leva i samhället. Om hon kan räkna upp alla länders huvudstäder är irrelevant för oss.
Integr	Vi ställer ju målen själva så vi har olika delmål ganska enkla men det är roligare att komma upp till sitt mål.

Vet ej

Grund- sär	Det pratas en hel del om målen och uppföljning. Men, vi ser inte den röda tråden...
Integr	Har inte sett den IUP som gäller just nu. Förra skolåret var det realistiska mål.

Ej svar

Träning	Upplever att vi börjat diskutera detta tillsammans med skolan och att målen successivt förbättras-förtydligas och också når en bättre nivå allt eftersom.
---------	---

Det finns inga mål skrivna

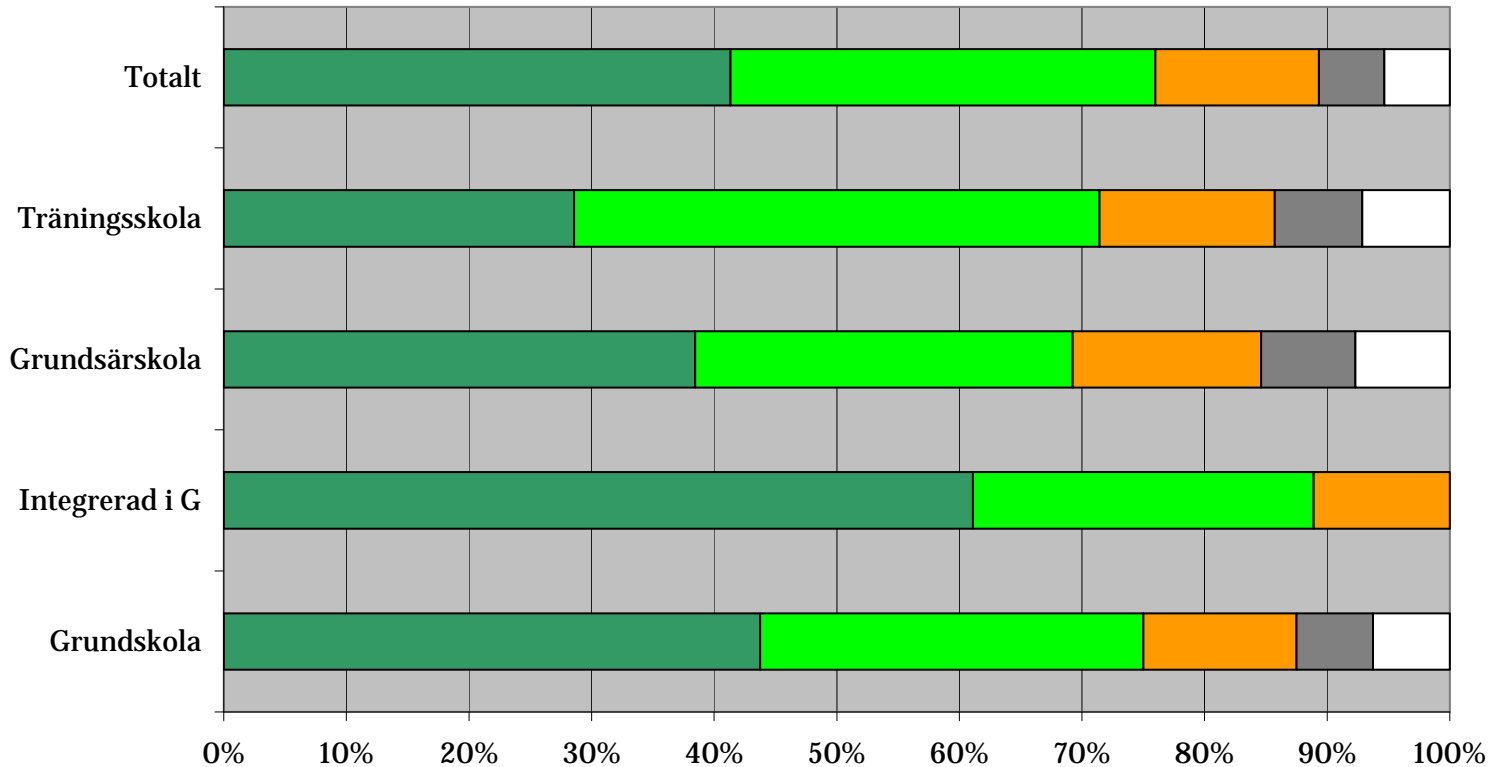
Grund	Det fungerar ändå eftersom vi har så tät kontakt
Träning	Finns ingen struktur gällande mål för utveckling.
	Han har precis skolats in så det har ännu ej upprättats någon iup för honom i skolan.

Fråga 5:

Vad anser ni att målen i utvecklingsplanen främst anpassas efter?

Vad målen anpassas efter

■ mest efter barnets möjligheter
 ■ balans mellan skolan och barnet
 ■ mest efter skolans resurser
■ Vet ej
 □ Inget svar

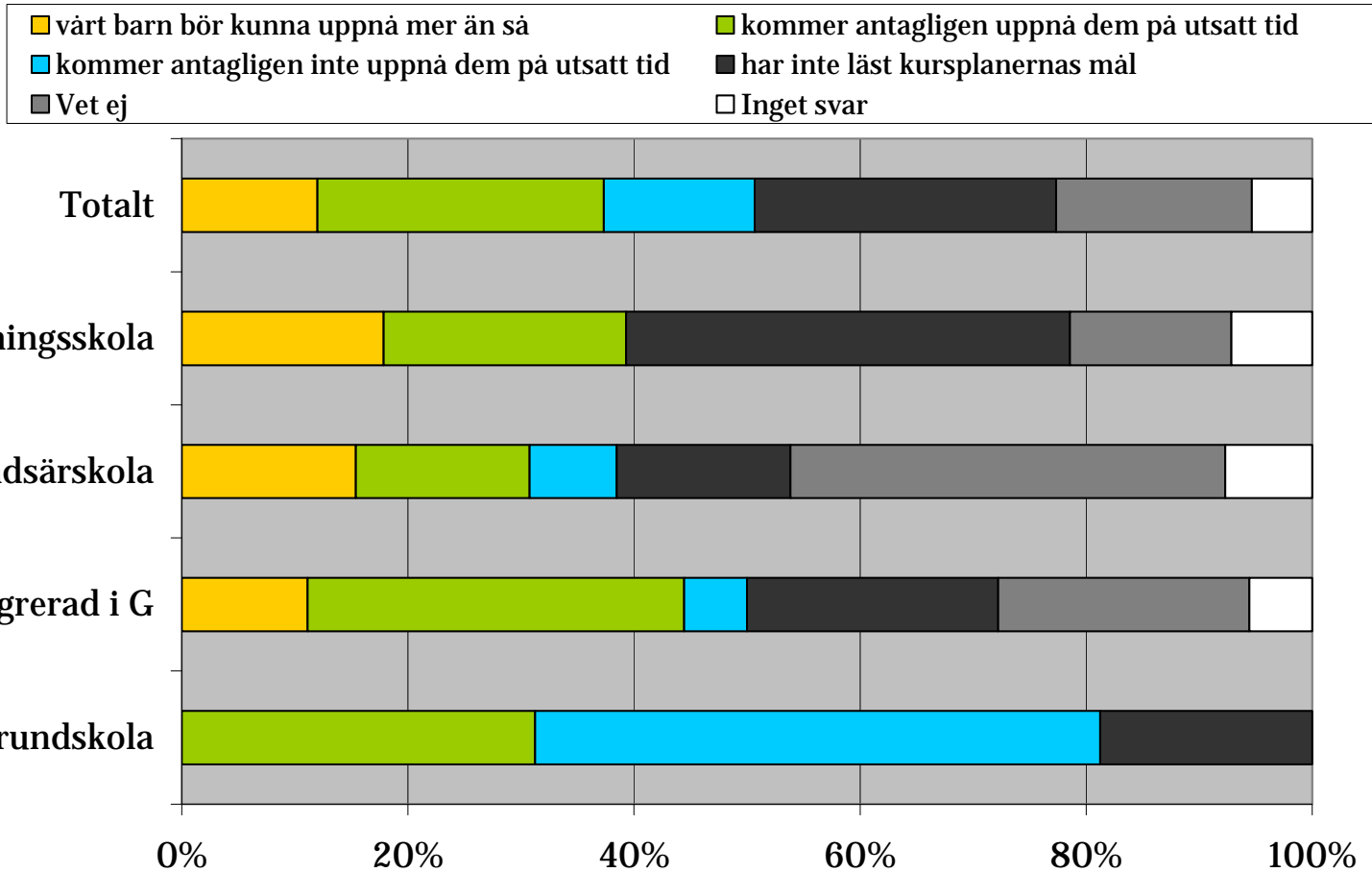

- Andelen som anser att målen anpassas mest efter barnets möjligheter är störst för särskoleelever som är integrerade i grundskoleklass.
- Andelen som anser att målen anpassas mest efter skolans resurser är 13 % och relativt jämnt fördelad

Fråga 6:

Vad anser ni om kursplane-målen som gäller för ert barn år 2009/2010?

Kursplanemålen

- 27% av föräldrarna har inte läst målen för kursplanerna.
- I Särskolan förekommer elever som bör kunna uppnå mer än kursplanens mål
- I Grundskolan förekommer flest elever som antagligen inte kommer att nå målen på utsatt tid

Om kursplane-målen (1)

Vårt barn bör kunna uppnå mer än så

Integr	Eftersom han är inskriven i särskolan så är det automatiskt tränings skolans kursplan man tittar på och den kommer han absolut att uppnå och på god väg enligt grundsärs kursplan. Kommer inte uppnå målen för grundskolan.
	Tror att sätta mål styr både omedvetet och medvetet vilka insatser som görs – om målen är lågt ställda så anstränger sig skolan mindre.
Träning	Skolan har för dålig kunskap att arbeta utifrån kursplanemålen och att anpassa dem efter individens behov.

Vårt barn kommer antagligen inte att uppnå dem på utsatt tid

Grund	Men det kanske inte alltid att det är kunskapsmålen som är viktigast utan att man utvecklas optimalt utefter efter den person man är.
	Vårt barn kan säkert klara grundskolan men inte på 9 eller 10 år. Vi har tålamod. Hon har mycket svårt för matematiken och eftersom fröken jobbar efter en pedagogik som gäller för att alla barn lär på samma sätt, så tror jag inte att vår dotter fixar målen i matte.
Grund-sär	Det är först om ett år då han går i 5:an som man ska bedöma hur långt han nått...

Om kursplane-målen (2)

Vårt barn kommer antagligen uppnå dem på utsatt tid

Grund Hon får jobba lite hårdare än dom andra men visst fixar hon målen för åk ett.

Integr Man tittar både på grundskolans och särskolans kursplan, och ser man att han kan nå grundskolans mål, så satsar man mot det målet.

Har inte läst kursplanernas mål

Grund Vi har endast fått läsa målet för ÅR 3, vi vet inte att det finns ett mål för år 1.

Träning Visste inte att det fanns.

Tack då ska vi läsa detta.

Vet ej

Integr Har nu i 4:an redan uppnått 5:ans mål för vissa ämnen, men kommer kanske ändå inte att uppnå alla mål i alla ämnen

Grund-sär Förstår inte frågan - nationella kursplanemål eller lokala ped kursplanemål.

Träning Tack då ska vi läsa detta.

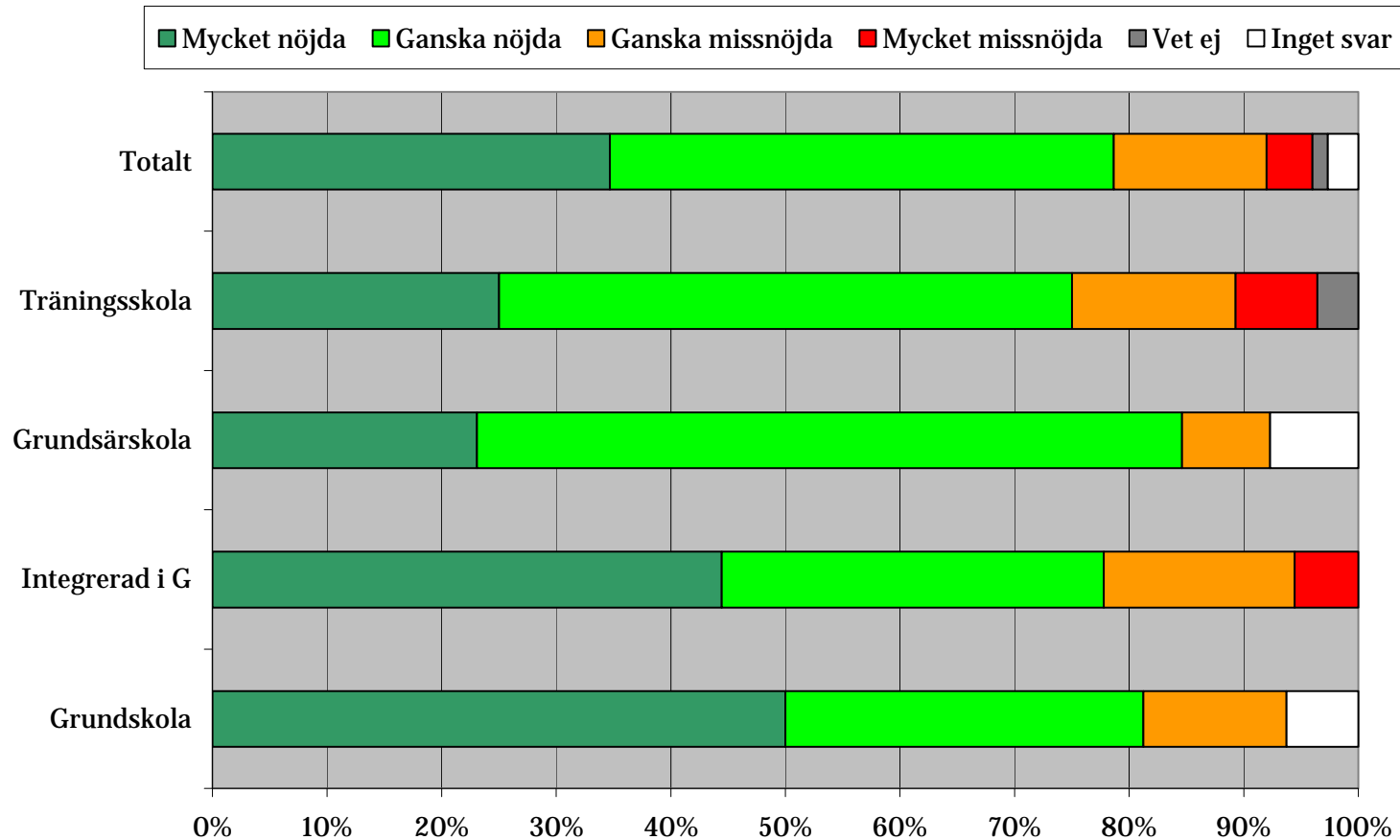
Inget svar

Grund-sär Kursplanen för särskolan är ju "individuell" vilket anställda ofta missförstår och tror att planen är att acceptera den nivå som barnet är på. Dvs ribban ligger kvar och inga mål ställs i realiteten fram.

Fråga 7:

Hur nöjda är ni med **ert inflytande**
över det stöd som ert barn får i skolan?

Föräldrars inflytande över stöd

- Andelen Mycket nöjda föräldrar är störst i grundskoleklasser oavsett skolform.
- Missnöjet är minst i Grundsärskolan.

Missnöjd med inflytande över stöd

Mycket missnöjd

Träning	Har alltid haft otur med personal-/lokalbyten ungefär varje termin genom hela skoltiden. [...] Jobbigt med byte av personal så ofta. Detta ger en tillbakagång i utveckling och möjligheter till bra skolgång
	Individuell hjälp förekommer inte. Man sätter nivån efter den som har lägst kunskap i klassen. Sen får övriga elever vara med på den nivån när det gäller att lära sig saker.

Ganska Missnöjd

Grund	När skolan startade sattes vår dotter 90% av skoltiden i särskolan, vilket var mycket överraskande och förvånande för oss. Eftersom detta inte alls varit vår avsikt när vi sökt Grundskolan och vi inte tror att det gynnar vår dotters utveckling initierade vi ett möte och fick en förändring till stånd. [...] Nu är hon 90% av skoltiden i sin grupp och får extra stöd i "lills gruppen (särskolan) 3 halvtimmes pass i veckan. Vi kommer dock att försöka verka för att hon ska få följa sin klass till 100% och få extra stöd och hjälp efter ordinarie skoltid.
Integr	Rektor beslutade utan samråd med oss föräldrar att flytta ner vår son två årskurser inför höstterminens start. Vi ställdes inför fullbordat faktum att så blir det.
	Delar resurs med annan inkluderad klass kompis. Det blir inte de bästa förutsättningarna för varje individ
Grund-sär	Precis som på "vanliga" skolor går stöd till de elever som bråkar och stör de elever som sköter sig.. Ofta får alltså en hel majoritet lida för en liten minoritets problem - inte så demokratiskt...
Träning	Skolan är tillmötesgående när det gäller att lyssna på oss föräldrar men det händer inget utifrån det vi kommer överens om.

Nöjd med inflytande över stöd

Mycket nöjd

Grund	Hon har en fantastisk resurs som jobbar med utbyggd grammatik, men resursen har svårt att hitta bra luckor att ge vår dotter denna träning.
	Har fått en super bra assistent nu från och med trean.
	Har gott stöd från lärare och ledning. Föräldrar och andra elever i klassen och skolan.
Integr	Vid varje EVK tas saker upp som vi känt följts upp bra.
Träning	Fantastisk personal ,både lärare och assistenter som är tydliga och kan tecken

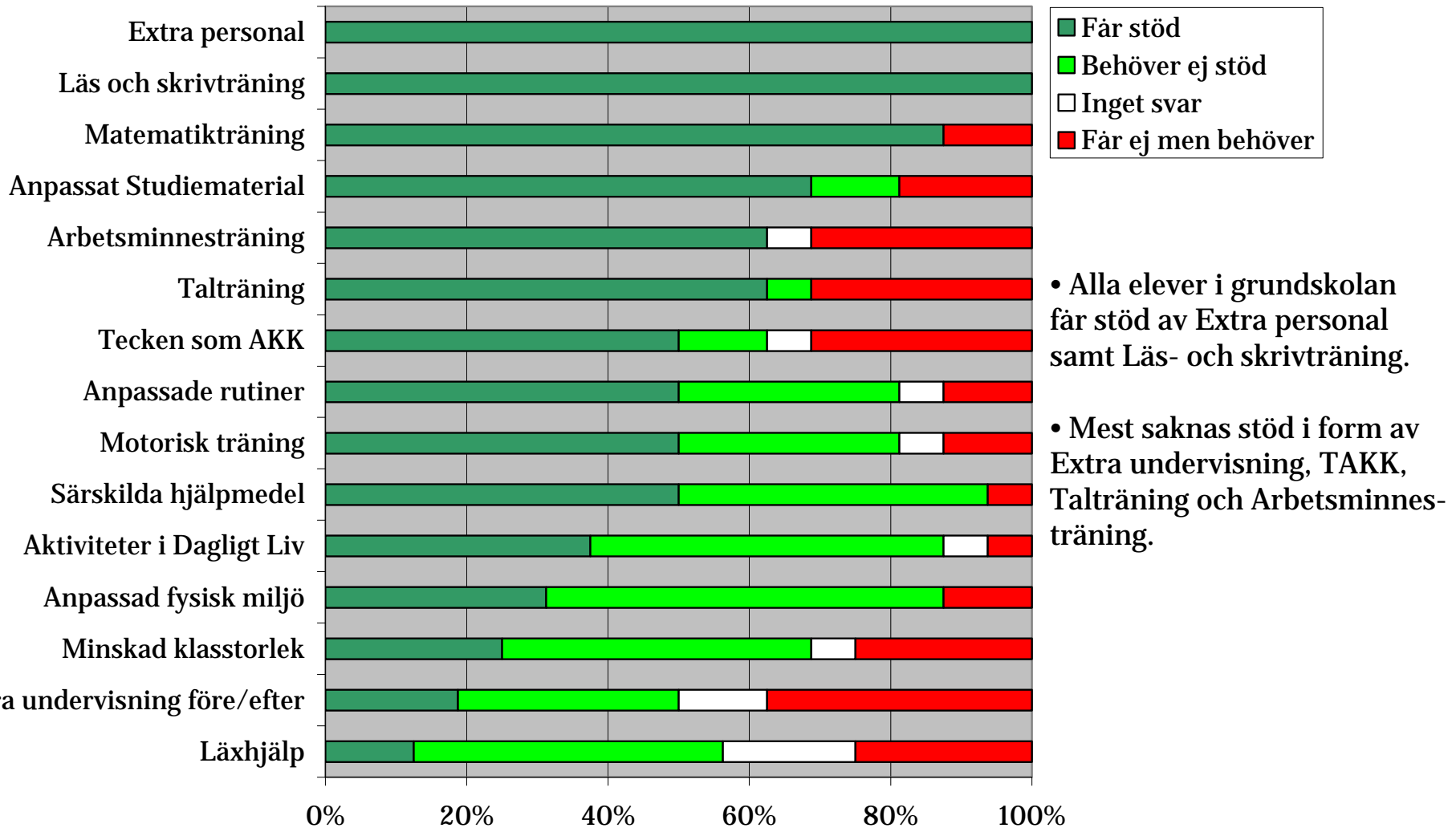
Ganska Nöjd

Grund	Vi önskar mer undervisningstid.
Integr	Gott om stöd, men inte alltid rätt slags stöd.
	Vi skulle vilja slippa vara drivande för att han ska få det stöd han har rätt till
Grund-sär	Direktkontakt med lärarna som känns bra.

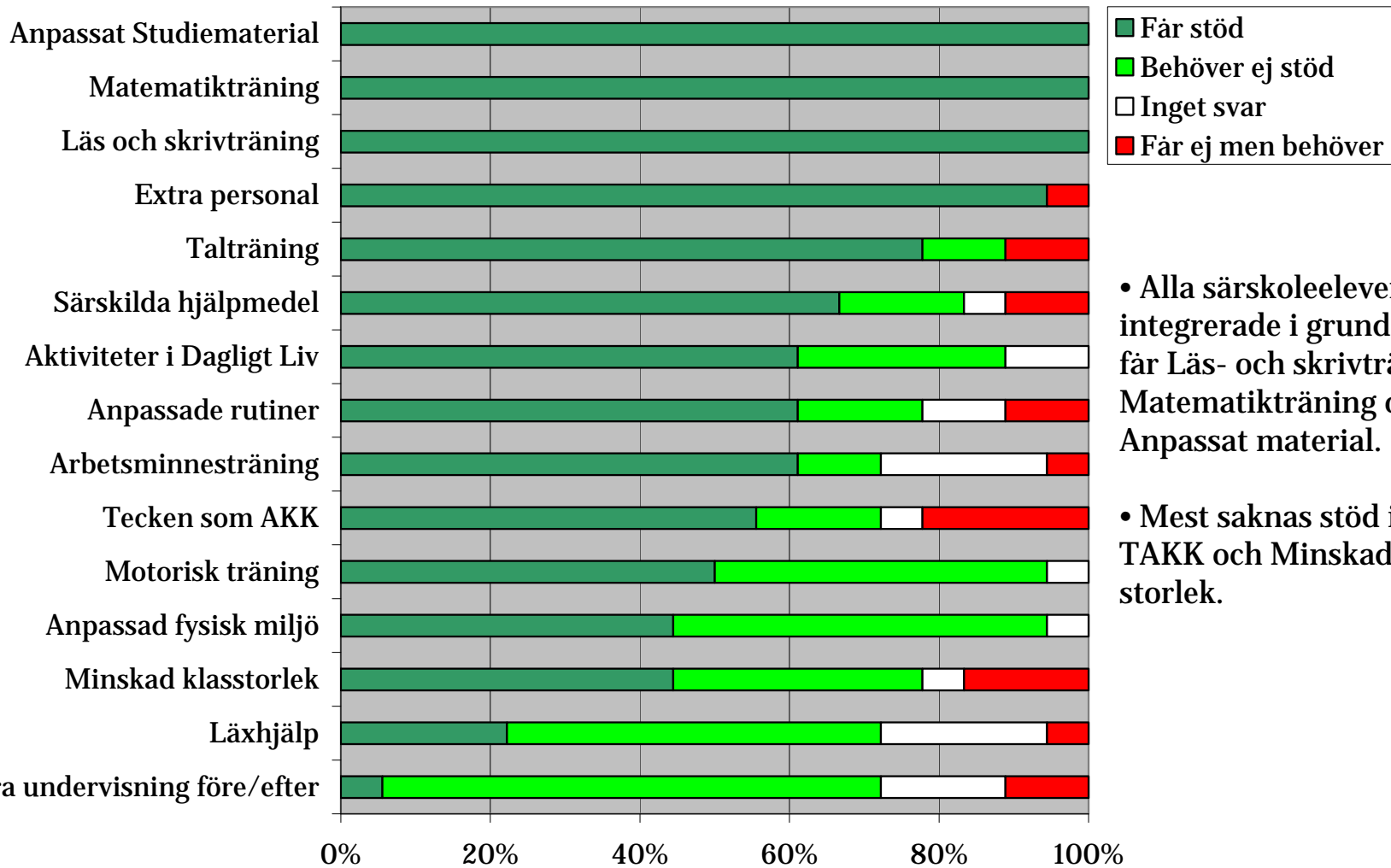
Fråga 8:

Vilken typ av **stöd** får ert barn i skolan?

Typer av stöd - Grundskoleelever

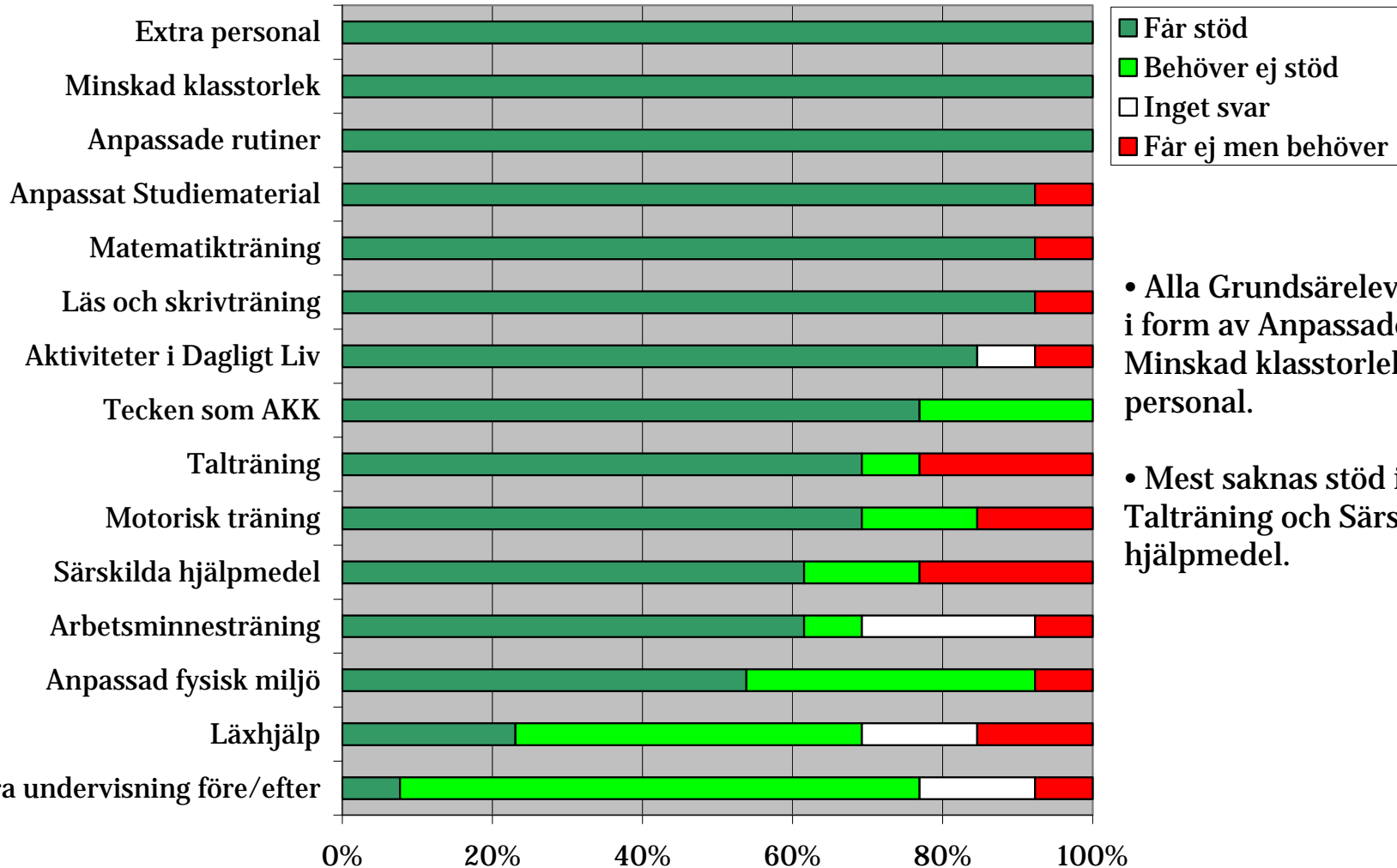
Typer av stöd – Integrerade elever

- Alla särskoleelever som är integrerade i grundskolan får Läs- och skrivträning, Matematikträning och Anpassat material.

- Mest saknas stöd i form av TAKK och Minskad klasstorlek.

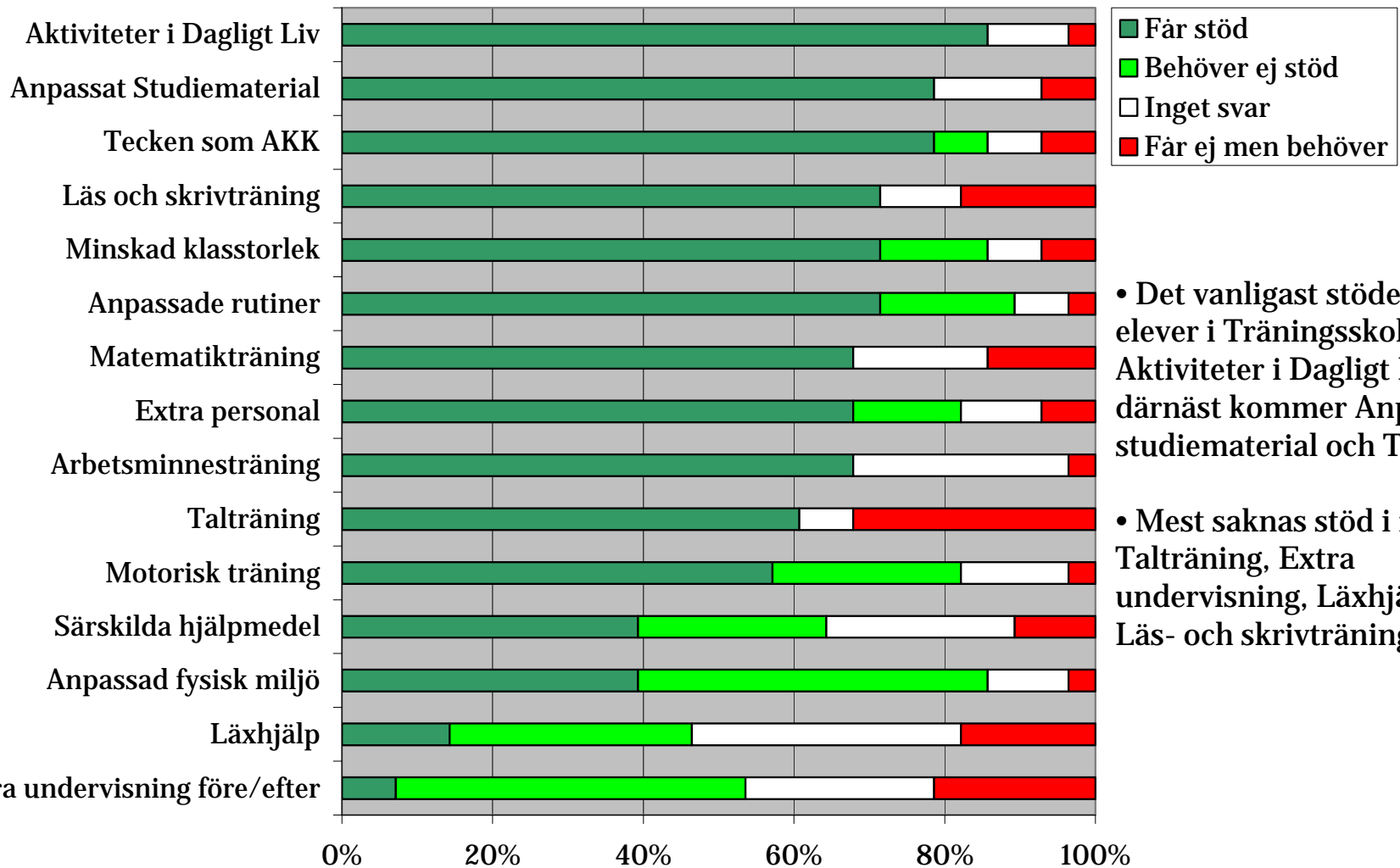
Typer av stöd – Grundsärskoleelever

- Alla Grundsärelever får stöd i form av Anpassade rutiner, Minskad klasstorlek och Extra personal.

- Mest saknas stöd i form av Talträning och Särskilda hjälpmedel.

Typer av stöd – Träningsskoleelever

• Det vanligast stödet till elever i Träningsskolan är Aktiviteter i Dagligt Liv (ADL), därefter kommer Anpassat studiematerial och TAKK.

• Mest saknas stöd i form av Talträning, Extra undervisning, Läxhjälp och Läs- och skrivträning.

Tecken som AKK

- Läraren håller på att lära sig tecken nu...
- Hon behöver ej tecken som stöd längre.
- TAKK används i Engelskaundervisning men inte i övriga ämnen!
- Varför tar föreningen bara upp tecken som AKK? Det finns andra former av AKK också.
- Hela klassen arbetar med TAKK helt underbart tycker vi som föräldrar. Vi tycker att det skulle vara ett obligatoriskt ämne i grundskolan.

Talträning

- Logopeden kommer endast två ggr per termin. Kunde vara mer!
- Talträning behövs men är extremt dåligt, logoped 15 min v:a vecka=uruselt
- Talträning har utlovats av talpedagog men ännu ej kommit till stånd.
- Finns ingen logoped/talpedagog på skolan.

Motorisk träning

- Missar idag klassens gymnastik och får därför mindre motorisk träning än sina klasskamrater

Arbetsminnesträning

- Vet inte vad arbetsminnesträning är

Kommentarer om stöd (2 av 3)

Läs och skrivträning

- Läs och skriv träning ; klart att det ges ngn form av stöd i detta men vi anser att det inte är tillräckligt och s.k "jobbarstunder " prioriteras bort pga av personalbrist och återkommande aktiviteter i storgrupp som att exempelvis plocka in hösten. När denna aktivitet återkommer är från år utan att kolla av vårt barns behov av att ånyo lära sig om hösten anser vi att man tar hänsyn till de barn som har större behov än vårt.

Anpassat material m m

- Undervisningen i skolan är anpassad efter barnets behov och resurser finns att tillgå.
- Skolan möter upp jättebra och anpassar efter sonens behov+ att vi är aktiva föräldrar som hjälper och stöttar hemma.
- De hjälpmedel som behövs brukar finnas. Studiematerialet är det som finns, görs inga särskilda anpassningar mig veterligen.
- Har inga skolböcker som t ex svenska och matte.

Klasstorlek

- Problemet för vår del är att vår dotter inte får den draghjälp hon behöver i den träningsskoleklass hon går i. Hon behöver få betydligt större utmaningar. Gärna genom att delta i vissa delar i en grundskoleklass.
- Klassen är en liten särskoleklass.

Kommentarer om stöd (3 av 3)

Fysisk miljö

- Pga tillfälliga lokaler har det blivit sämre tillgång på små arbetsrum, men fritids kan utnyttjas som extra lokal.

Extra personal

- Hela skolan är upplagd för att ge det stöd som behövs, 6 barn på 3 vuxna.
- Delad resurs kan omöjligt ge båda tjejerna vad de egentligen behöver.
- Assistent 100% som ihop med lärare och specialpedagog stöttar och anpassar allt i skolan
- Assistenten jobbar jämte klassläraren 100% för vårt barn
- Hon har ingen egen resurs.
- Fått stöd men skulle behöva lite tillsyn/påminnelse efter toa besök/ dusch efter gymna
- Har stöd under skoltid men i nuläget inget stöd alls på fritids.

Läxhjälp

- Har inga läxor.
- Läxor. Det får vi tjata oss till!
- Går bara i 2:a klass så en del frågor blir inte aktuella ex läxhjälp

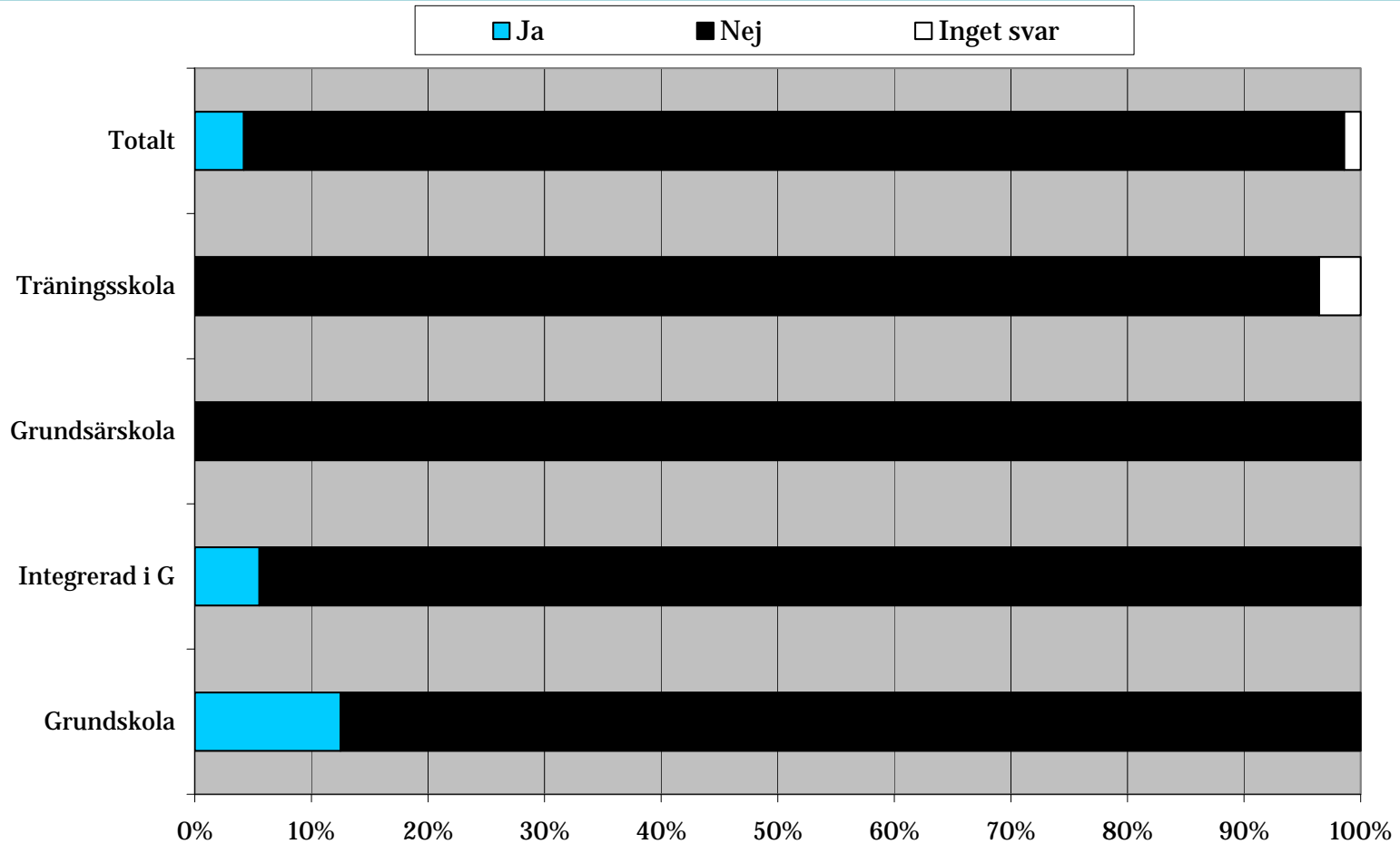
Extra undervisning

- "extra undervisning" blir av oss föräldrar.

Fråga 9:

Har ert barn **gått om** en eller flera
årskurser?

Extra år i skolan

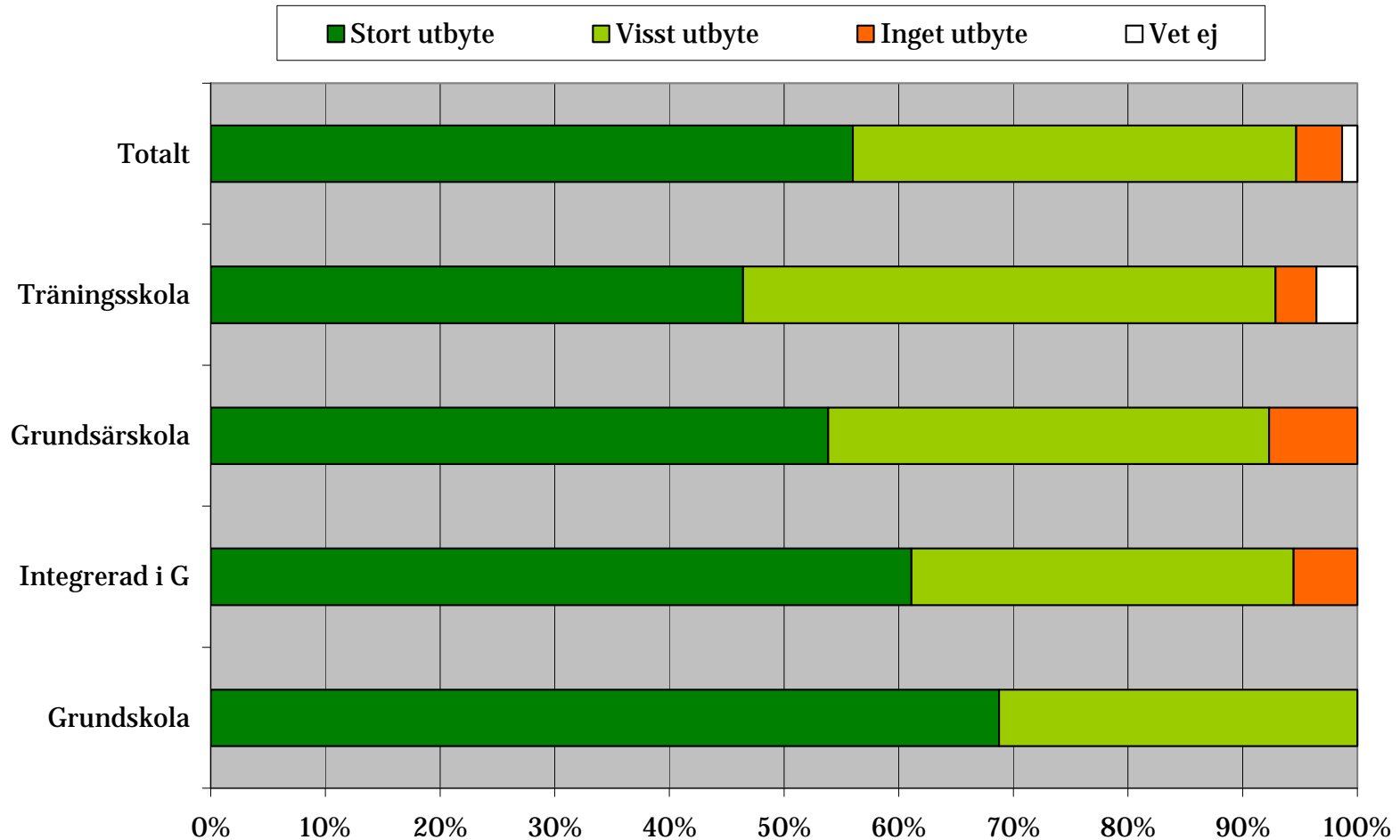

4% av eleverna har gått om något skolår. Andelen elever som gått om är störst i grundskolan: 13%. Flera barn har också "gått om" i förskolan eller förskoleklass men detta är ej inräknat.

Fråga 10:

Hur stort utbyte har ert barn av sina
klasskamrater?

Utbyte av klasskamrater

- Störst andel med Stort utbyte av klasskamraterna har eleverna i grundskolan.
- Minst andel med Stort utbyte av klasskamraterna har eleverna i träningskolan.

Exempel på Stort utbyte

Grund	Hon är inte riktigt "med i starka tjevgänget" men hon är inte utanför i klassen som helhet och har en "bästis".
	Kamrater fungerar bra i all organiserad tid - skoltid eller fritidstid. Saknar en bästis.
Integr	Mycket omtyckt av elever och lärare på skolan. Klasskamrater alltid måna om att [vårt barn] ska må bra. [Vårt barn] blir aldrig eller sällan särbehandlad ensam. Oftast väljer man att specialbehandla anpassade grupper av elever där [vårt barn] är en elev.
	Han ser och lär och har socialt utbyte. Leker och jobbar med dom.
Grund-sär	Klasskamrater är bra och viktiga kompisar men det är inte alla i särskolan som är bra förebilder för vår son.
	Pratar en hel del om sina klasskamrater hemma.
Träning	Eleverna som går i särskola är helt ok. De ligger före vår dotter så de är goda förebilder till henne. Grundskolebarnen finns i klassrum intill.
	Leker tillsammans på raster och arbetar tillsammans under vissa moment i undervisningen.

Exempel på Visst utbyte

Grund Däremot är han tightare med dem som är större. Men, just nu söker han sig inte så mycket till sin klasskompisar. De 4 lägsta åk (inkl F) går väldigt nära varandra.

Socialträning =stort fokus. Hjälp att komma in i lekar av assistenten

Integr Klasskompisarna visar hög tolerans/ respekt för vår dotter och uppmuntrar henne samt inkluderar henne på ett fint sätt.

Vi börjar märka av det nu att de är på en annan nivå utvecklingsmässigt, de har andra intressen och klarar själva mer saker än vad vår dotter gör.

**Grund-
sär** De är bara 2 tjejer och många killar. Flickorna är på helt olika nivå. Utbytet är inte speciellt stort och hon söker sig till vanliga barn på rasterna.

När dottern får möjlighet att ha dialog med barn i vanlig klass, så ger det mycket mer socialt. Å andra sidan har hon i vanlig klass stora problem med den röriga miljön.

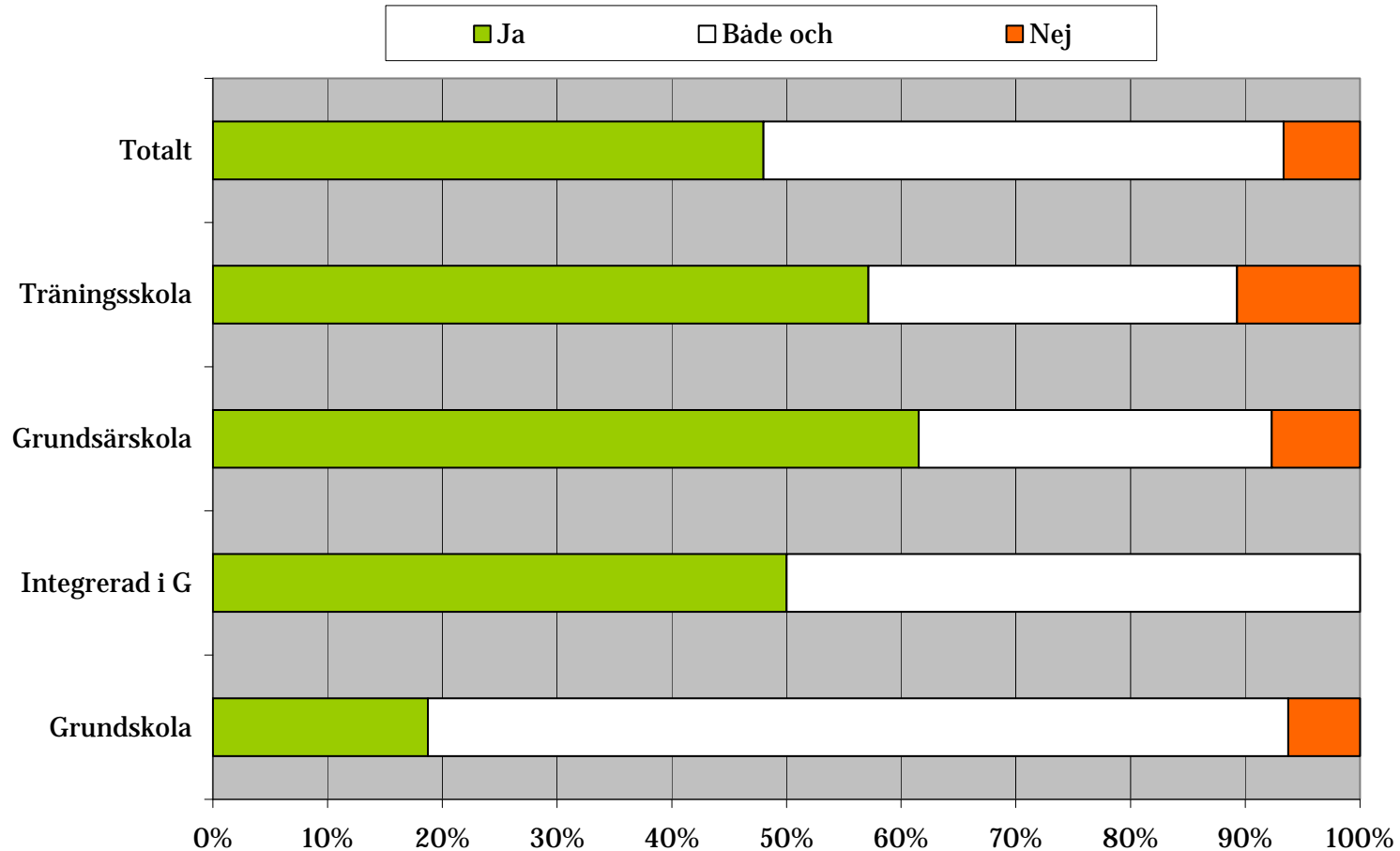
Träning Har D.S med tilläggsdiagnosen Autistiskt syndrom med grav utvecklingsstörning. Tar till sig de klasskamrater hon orkar med.

Eftersom vårt barn har ett väl utvecklat tal inspireras hon inte i sin klass att utveckla detta, då de andra tre barnen, utom ett, saknar tal helt.

Fråga 11:

Är du nöjd med den **kompetens** som finns runt ditt barn i skolan?

Kompetens i skolan

- Föräldrar till elever i grundskolan är minst nöjda med den kompetens som finns runt barnet.
- Mest nöjda med kompetensen i skolan är föräldrar till elever i särskolan.

Nöjd/missnöjd med kompetensen

Nöjd med kompetensen

Integr	Vi har en specialpedagog anställd särskilt för vår dotter under skoltid och på fritids finns det ca 25 som extraresurs, det täcker i och för sig inte hela hennes fritidsbehov men det fungerar bra.
Grundsär	På särskolan finns en otroligt stor kunskap om talträning och Karlstadsmodellen som passar vår son så bra. Det är mycket på grund av det som särkolan känns bra som skolform för vår son. Det finns även en stor nyfikenhet och vilja att lära sig nya saker bland pedagogerna.
Tränings	Ja, och är mycket nöjd med att skolan integrerar eleverna utefter deras egen förmåga och på skolan integreras även grundskoleeleverna i träningskolan och inte bara tvärt om. Just nu väldigt nöjda!

Missnöjd med kompetensen

Tränings	Dåligt utbildade lärare. Ingen talpedagog. Varför kan inte kommun och landsting samarbeta för att utnyttja resurser?
----------	--

Både nöjd och missnöjd

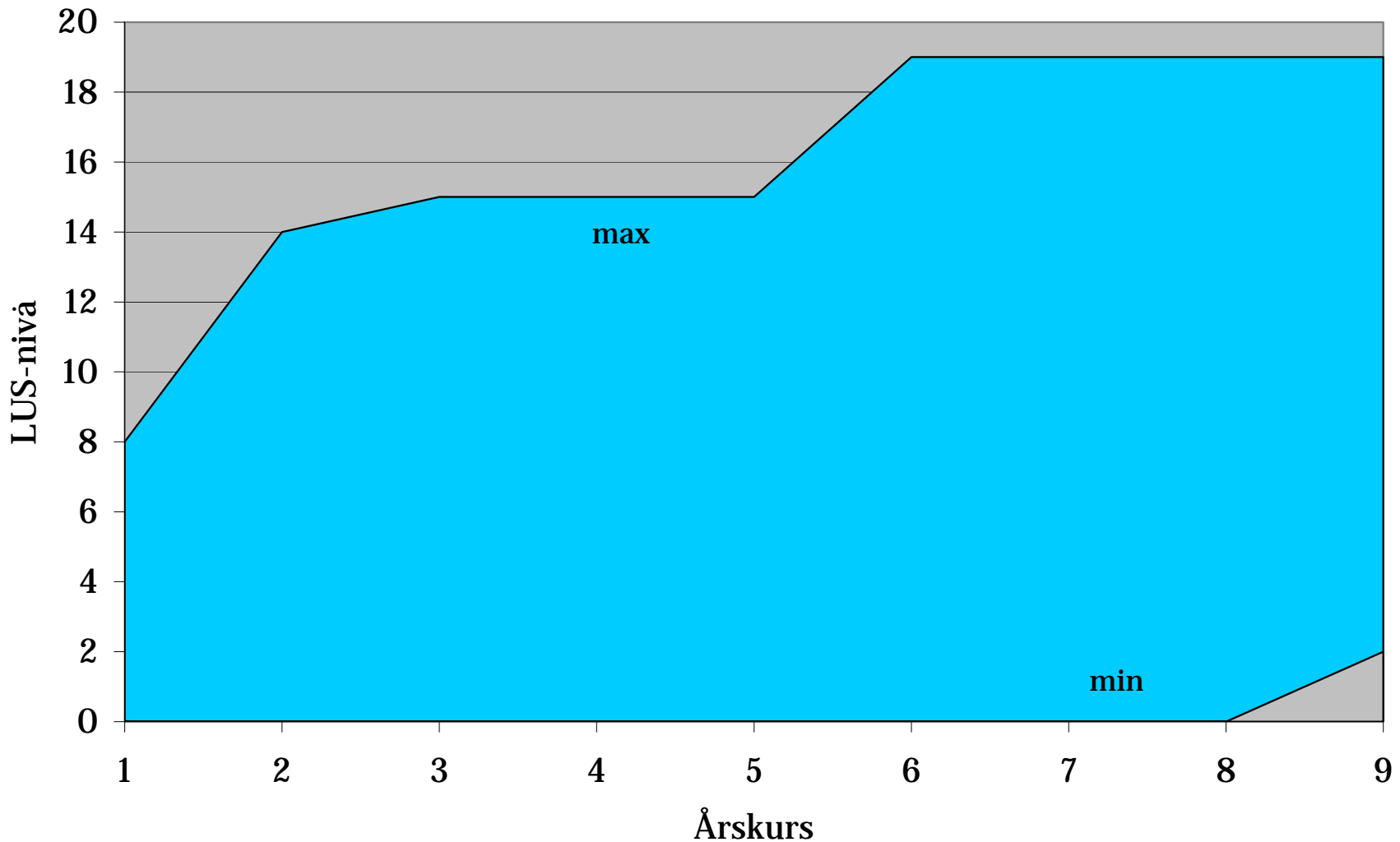
Grund	Pedagogerna har relativt bra kunskaper. Mer kunskap om Karlstadmodellen skulle vara positivt men de har gedigen erfarenhet av tydliggörande pedagogik etc. Största bristen upplever jag finns på ledningsnivå, rektor.
	Tycker att klassläraren skulle behöva lite mer info specifikt om DS och inläring men vet ej vart hon skulle få den infon idag.
	Lärlarlaget är bra. Rektorn oengagerad.
	De vikarier som sätts in kan ju sällan TAKK.
Integr	En delad resurs borde vara utbildad lärare då pengarna delas. Vi får endast "Barnskötare".
	Undervisande lärare gör så gott man kan men rektor och även lärarna i viss mån tycker kanske att han egentligen skulle byta till särskolan.
Grund- sär	Senaste halvåret har de i större utsträckning börjat använda TAKK och dotterna har svarat mycket positivt. Innan jag markerade var det trögt. Andra handikapp genererar mer utbildning bland personalen (mer intressant?) än Down-barnen.
Träning	Mycket av den stora kompetensen försvann när hans lärare blev sjuk denna hösten tyvärr och ersattes av en mindre kompetent person.

Fråga 12:

Hur bra kan ert barn **läsa** idag?

Uppskattning baserat på [LUS - Läsutvecklingschema](#)

Uppskattad läsförståelse enligt LUS

Kursplan och läsförmåga

Eftersom läsförmågan utvecklas under alla år så har de rapporterade resultaten delats in i följande grupper:

Elever som gått enbart i GRUNDSKOLA åtminstone tills denna termin	(16 st)
Elever som gått enbart i GRUNDSÄR åtminstone tills denna termin	(10 st)
Elever som gått enbart i TRÄNINGSSKOLA	(18 st)
Elever som gått INTEGRERADE i grundskoleklass åtminstone tills denna termin	(18 st)
Elever som har gått både INTEGRERADE och i SÄRSKOLAN (grundskola och/eller tränings)	(8 st)

För varje grupp har en linjär trendlinje beräknats. Linjens ekvation läses på följande vis:

Grundskola:

$LUS = 2,2 * \text{år} + 2,8$ För varje årskurs i grundskolan ökar LUS-nivån med 2,2 steg i snitt, startvärdet är 2,8
 $R^2 = 47 \%$ Ett mått på spridningen runt linjen: 100 % betyder att alla värden ligger på linjen.

Ett lågt R^2 -värde betyder att "årskurs" inte samvarierar mycket med ("förklarar") "LUS-nivå".

Trendlinjerna motsvarar hyggligt skillnaderna i kursplanerna, men får tolkas med reservationer som:

- stegen i LUS är inte lika stora
- läsutvecklingen är inte linjär
- antalet observationer är ganska litet
- bedömningarna av LUS-nivå är osäkra / ej kalibrerade

Kursplaner:

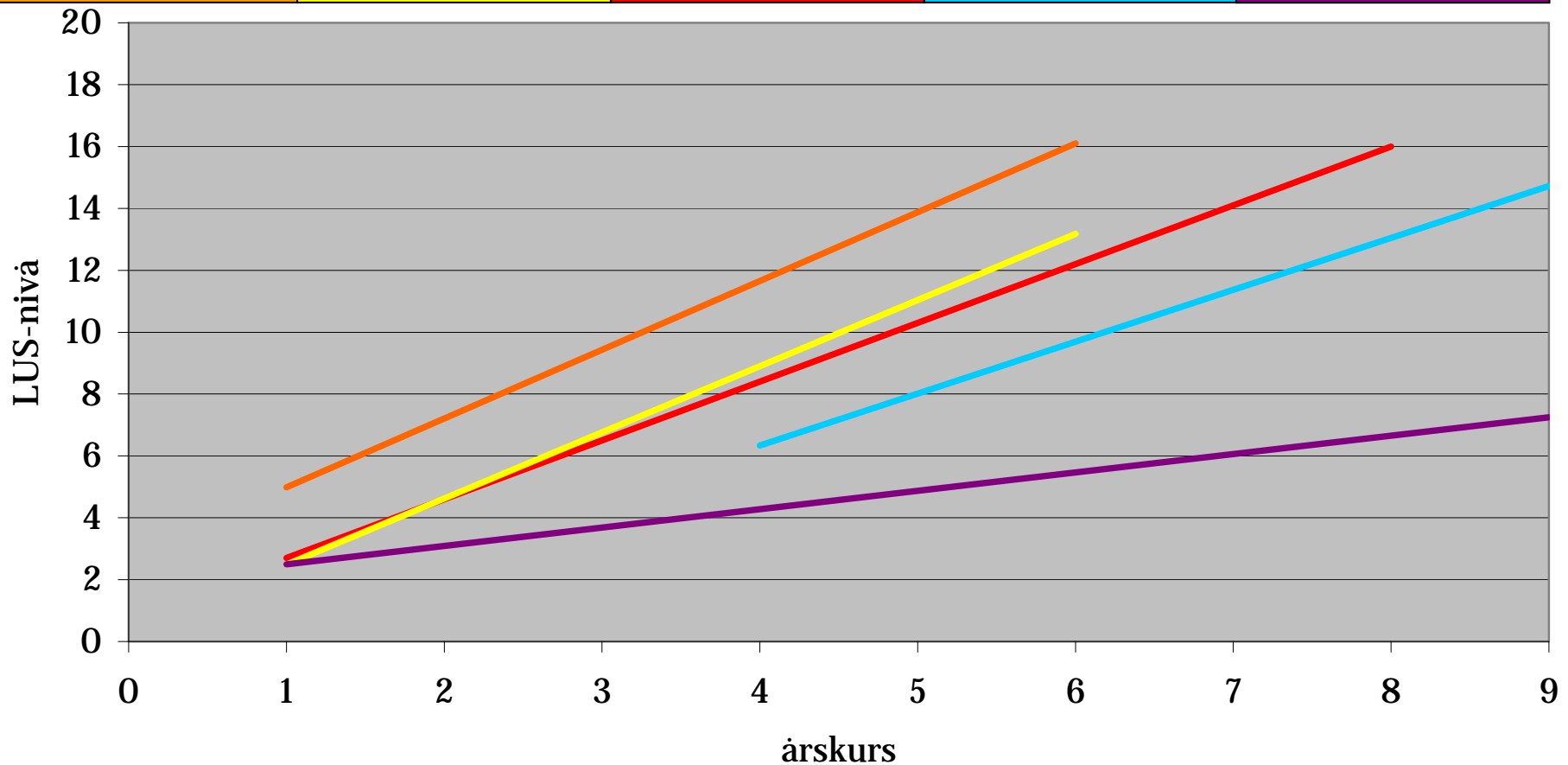
[Grundskolan](#)

[Grundsärskolan](#)

[Träningskolan](#)

Kursplan och läsförståelse

Grundskola	Integrerad	Grundsärskola	Integrerad+Särskola	Träningskola
LUS = $2,2 * \text{år} + 2,8$ R2= 47 %	LUS = $2,1 * \text{år} + 0,4$ R2= 39 %	LUS = $1,9 * \text{år} + 1,8$ R2= 41 %	LUS = $1,7 * \text{år} - 0,4$ R2= 33 %	LUS = $0,6 * \text{år} + 1,9$ R2= 13 %

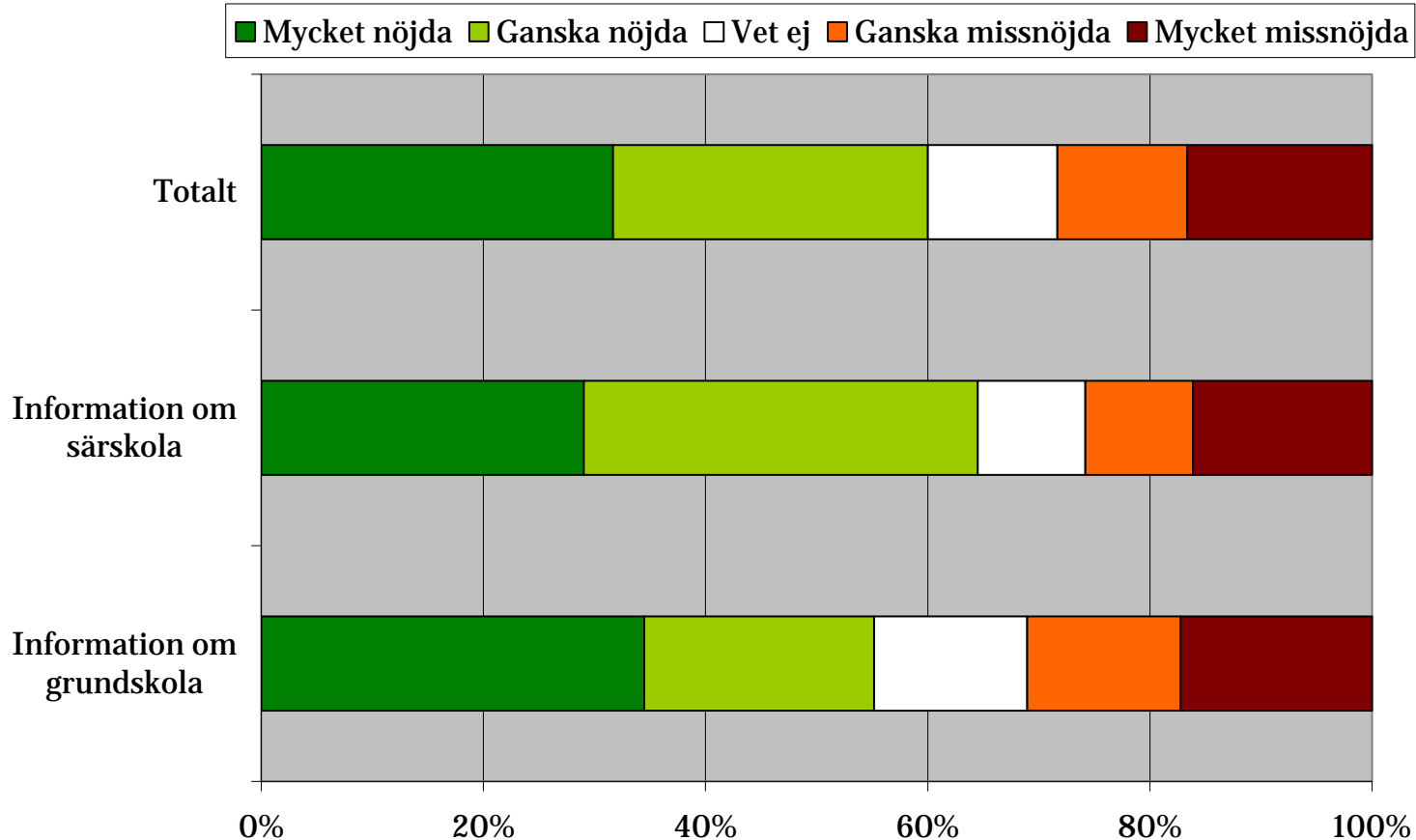

Fråga 13 och 14:

Hur nöjda är ni med den **information** ni fått om vad **grundskola / särskola** innebär för ert barn?

Besvaras endast om val av skolform varit aktuellt till vår- eller höstterminen 2009.

Information vid val av skolform

- Nästan 30% av de föräldrar som gjort ett val av skolform till 2009 (33 stycken) är missnöjda med den information de har fått.
- Mest missnöjd är man med informationen om grundskola för elever med DS.

Information om grundskola

- Varför är man **Mycket missnöjd**?
  - Känner oss motarbetade och överkörda av framför allt rektorn på skolan.
  - Ska man ha fått sådan information?
  - Den informationen fick vi söka själva, det informerades bara om särskolan.
- Varför är man **Ganska nöjd**?
  - Rektor gick in i väggen i samband med planering för åk 1 men vi går kvar på samman skola som förskoleklassen så vi är ganska nöjda.
  - Mamma arbetar som speciallärare.
- Varför är man **Mycket nöjd**?
  - Tagit reda på själv, ingen har informerat oss.
  - Särskolan är inget alternativ i nuläget när hon går i första klass.
- Kommentarer till **Vet ej**:
  - Inte fått någon information, vi har dock barn som går i andra årskurser och utgår från våra erfarenheter. DOCK berättade skolpsykologen att hon inte skulle klara av grundskolan och att vi borde söka oss till särskolan med anledning av att så brukar man göra med barn med DS.

Information om särskola

- Varför är man **Mycket missnöjd**?
  - Det man lovade med den skola vi valt, håller de inte alls. Det pratades om att de samarbetar med "vanliga" klasser och att de har samma fritids och raster. Men de är inte tillsammans. De håller sig för sig själva.
- Varför är man **Ganska nöjd**?
  - Vi har inte sökt så mkt info om särskolan eftersom det inte var aktuellt
  - Mamma har arbetat i särskolan i 5 år
  - Vi föräldrar har varit på studiebesök på särskolan vid ett par tillfällen. Det är framförallt avståndet till särskolan som avgjort för vårt beslut angående skolgången. Har haft kontakt med lärare på särskolan och diskuterat för- och nackdelar med särskolaför vår del. Tror i och för sig att vår son skulle komma längre på grund av den högre kompetens som finns bland personalen på särskolan.
- Varför är man **Mycket nöjd**?
  - Fått bra information av både kommunpsykolog samt kommunens specialpedagog.
  - Ingen har informerat, tagit reda på fakta själv.
- Kommentarer till **Vet ej**:
  - Skolans ledning menar att särskolan kan erbjuda den tid som vår dotter behöver för att lära sig det som krävs. Jag är dock undrande till hur dom vet vad hon har för möjligheter till utveckling innan hon ens hade börjat skolan - för detta samtal om att gå om att gå i grund/sär hade vi under 6års då vi skulle välja inför ettan. Jag tycker att skolan i sin helhet inte är vana att anpassa undervisning till elever i behov av extra stöd och att man då skjuter dessa "problem" åt sidan genom att slentrianmässigt säga särskola! Tyvärr fokuserar man mer på problem än på möjligheter...

Kommentarer om enkäten

Kommentarer till enkäten

Bra enkät.

Fritids är under all kritik. Barnpassning, på låg nivå. Barnen blir vaktade. Ej språkutvecklande. För låga krav ställs på barnen. Assistenten som utför en massa praktiskt arbete som eleverna kan göra själva. Personalen verkar ha "undertro" på vad eleverna skulle kunna utvecklas till att bli. Personal som hjälper så mycket att elevernas självständighetsutveckling missgynnas. Inget samspel i lek, passiv personal som står bredvid och vaktar istället för att ta en viktig del av leken så att den kan fortgå och vara utvecklande. Ibland tror jag att vem som helst verkar få jobba i tränings/särskolans fritids... Krav på utbildning verkar ej existera.

TACK för att NI engagerar er!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Länkarna som finns i enkäten skulle öppnats i ett nytt fönster för gick man in där försvann de svar jag skrivit och jag fick börja om från början igen. Viktigt med denna enkät så att man kan förbättra arbetet med våra funktionshindrade barns skolgång.

Vi saknar frågor om information mellan hem&skola och om åtgärdsprogram.

Kan tillägga att vår dotter är tvåspråkig, har en gedigen svenska och har flytande hörförståelse och allt bättre tal i engelska. I år bor vi i Belgien och hon plockar på sig hela tiden franska ord. Barn med DS ska ALDRIG underskattas men det är så lätt hänt! Och det är vi föräldrar som vet vad våra barn kan, tror vi på dom så ska ingen främling få misstro dom! Jag blir så arg av bara tanken att någon "specialist" på kommunen skulle få bestämma över min dotters skolgång.

Anar en tanke om att det alltid är sämre om våra barn finns i särskolan. Det finns olika skolor - det finns bra skolor där grundskola och särskola kan samverka till nytta för båda skolformerna. Undersök dessa skolor!

Bra initiativ. Hoppas på förändring i detta med skola. Vill gärna ta del av resultatet.

Om Skolenkäten

- **Syftet - att ta reda på**
    - hur möjligheten att välja skolform används, och
    - vad man är nöjd eller missnöjd med när det gäller skola för elever med DS.
  - **Målgrupp**
    - Föräldrar som har barn med DS i den obligatoriska skolan, dvs i grundskolan eller obligatoriska särskolan, från årskurs 1 till årskurs 9 eller 10.
  - **Undersökningsgrupp**
    - Alla föreningens medlemmar med en email-adress i medlemsregistret (702 st) har fått möjlighet att besvara enkäten, under perioden 18 okt – 5 nov 2009.
  - **Täckning och Representativitet**
    - Undersökningen är inte baserad på något slumpmässigt urval.
    - Långtifrån alla föräldrar som har barn med DS i den obligatoriska skolan är medlemmar i föreningen.
    - Föreningen startade 2002 och man kan anta att föreningens medlemmar har förhållandevis yngre barn än målgruppen.
    - Enkäten är besvarad för 47 elever, vilket teoretiskt motsvarar drygt 7 % av alla elever med DS i skolpliktig ålder.
    - **Svaren representerar alltså ingen annan grupp än de medverkande.**
-
-

Slut